

HRVATSKI SABOR

KLASA: 015-02/23-01/1

URBROJ: 65-23-02

Zagreb, 27. srpnja 2023.

Hs**NP*015-02/23-01/1*65-23-1**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvešće o provedbi Deklaracije Hrvatskoga sabora o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu*, koje je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s točkom 6. podtočkom 8. Deklaracije Hrvatskoga sabora o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini ("Narodne novine", broj 118/18), dostavilo Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, aktom od 25. srpnja 2023. godine.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH
I EUROPSKIH POSLOVA

KLASA: 016-03/23-01/1
URBROJ: 521-II-01-01-23-1
Zagreb, 25. srpnja 2023.

Hs**NP*016-02/23-01/1*521-23-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marke

Primljeno:	27-07-2023
Klasifikacijska oznaka:	015-02/23-01/1
Org:	65
Uredžbeni broj:	521-23-1
Pril:	1
W:	-

HRVATSKI SABOR
gospodin
Gordan Jandroković
predsjednik

PREDMET: **Izvešće o provedbi Deklaracije Hrvatskoga sabora o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu**
- dostavlja se

Poštovani gospodine predsjedniče,

sukladno Deklaraciji Hrvatskoga sabora o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini (NN 118/2018, čl.6. st.8.), priloženo dostavljamo Izvešće o provedbi Deklaracije Hrvatskoga sabora o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu.

S poštovanjem,

MINISTAR

dr. sc. Gordan Grlić Radman

na znanje:

- gospođi mr.sc. Zdravki Bušić,
predsjednici Odbora Hrvatskoga sabora za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Izvješće o provedbi Deklaracije o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu

Uvod

Deklaracija o položaju hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Deklaracija) donesena je u Hrvatskom saboru 14. prosinca 2018. (Narodne novine 118/2018). Oslanjajući se na Ustav i na druge pozitivne propise koji dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama jamče osobitu skrb i zaštitu Republike Hrvatske, Deklaracija u svojoj preambuli naglašava važnost jednakopravnosti triju konstitutivnih naroda i njihove legitimne i razmjerne zastupljenosti te potvrđuje potporu Bosni i Hercegovini na njezinu europskom i euroatlantskom putu.

U svrhu realizacije ustavnih, zakonskih i strateških dokumenata te međunarodnih obveza Hrvatske u odnosu na Hrvate u Bosni i Hercegovini te daljnjeg jačanja odnosa s tom državom, Hrvatski je sabor pred nadležna nacionalna tijela postavio određene ciljeve i zadaće. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova određeno je kao tijelo koje Hrvatskom saboru podnosi izvješće o ostvarivanju ciljeva navedenih u Deklaraciji, a za potrebe izrade predmetnog izvješća prikuplja očitovanja nadležnih tijela državne uprave.

Republika Hrvatska podupire suverenitet, integritet i teritorijalnu cjelovitost Bosne i Hercegovine, kao države dvaju entiteta i triju konstitutivnih naroda i ostalih građana. Svestrani partnerski odnosi s Bosnom i Hercegovinom, jednakopravnost Hrvata kao jednog od triju konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini i rad na poboljšanju njihovog položaja i uvjeta za život te euroatlantski put Bosne i Hercegovine, glavne su odrednice pristupa Vlade. Hrvatska je stalan i pouzdan partner Bosni i Hercegovini, kako zbog dobrosusjedskih odnosa, tako i zbog Hrvata kao jednog od njezinih konstitutivnih naroda.

Vlada Republike Hrvatske je svoje ciljeve na ovom području zacrtala Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. – 2024., kojim je istaknuto da će se s pozornošću skrbiti o položaju Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao i o hrvatskim nacionalnim zajednicama u susjednim zemljama.

U pogledu Hrvata u Bosni i Hercegovini, Programom Vlade Republike Hrvatske definirano je da će težište hrvatske vanjske politike prema Bosni i Hercegovini biti zalaganje za ravnopravnost Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao i za unaprjeđenje njihovog položaja i kvalitete života. Također, snažno će se podupirati svi projekti hrvatskih institucija koji doprinose očuvanju konstitutivnosti, identiteta i boljitku Hrvata u Bosni i Hercegovini (kultura, znanost, obrazovanje, gospodarstvo, zdravstvo, branitelji – prava pripadnika HVO-a), ali i nastaviti senzibilizirati cjelokupnu hrvatsku i međunarodnu javnost s poteškoćama s kojima se Hrvati

suočavaju u ostvarivanju svojih, ustavno i zakonski, zajamčenih prava. Ulaganjem u obrazovanje, povećanjem broja stipendija te potporom poduzetničkim inicijativama, stvarat će se preduvjeti za ostanak mladih ljudi. U svrhu gospodarskog napretka, poticati će se bolja suradnja tvrtki iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine te podržavati investicije hrvatskih kompanija u Bosnu i Hercegovinu.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (u daljnjem tekstu: Strategija), koja je donesena 2021. godine, služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Strategija kao jedan od strateških ciljeva zacrtava „Globalnu prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske“, uz Prioritetno područje za taj strateški cilj „*Jačanje položaja Hrvata Bosne i Hercegovine i hrvatskih manjina te zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske*“.

U tom pogledu, u Strategiji se pojašnjava da je u članku 10. Ustava Republike Hrvatske navedeno da „Republika Hrvatska štiti prava i interese svojih državljana koji žive ili borave u inozemstvu i promiče njihove veze s domovinom“ te da se „Hrvatima u drugim državama jamči osobita skrb i zaštita Republike Hrvatske“. U tom smislu, osobito područje aktivnosti definirane Strategijom bit će jačanje zajedništva domovinske i iseljene Hrvatske te promicanje interesa Hrvata izvan Hrvatske. To se osobito odnosi na Hrvate u susjednoj Bosni i Hercegovini. Hrvatska će nastaviti poduzimati aktivnosti, podupirati programe i projekte značajne za unaprjeđenje položaja i kvalitete života Hrvata Bosne i Hercegovine kao i za osiguravanje uvjeta za njihov održivi ostanak u toj zemlji. To pretpostavlja i njihovu punu političku participaciju i očuvanje identiteta, ali i stvaranje čvrstih temelja za njihov razvoj i prosperitet.

U tom smislu tijekom 2022. godine, Vlada Republike Hrvatske je izdvojila znatno veća financijska sredstva za projekte u Bosni i Hercegovini u odnosu na prethodnu godinu; prvenstveno s ciljem poboljšanja položaja hrvatskog naroda.

U srpnju 2022. donesen je Nacionalni plan razvoja odnosa Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske do 2027. godine i Akcijski plan za njegovu provedbu za razdoblje od 2022. do 2024. godine, što obuhvaća i Hrvate u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, Vlada je tijekom 2022. godine proglasila šest projekata od strateškog značaja za Hrvate izvan Republike Hrvatske, među kojima je i „Dovršetak izgradnje Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru“. Osigurala je sredstva za financiranje obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih, poljoprivrednih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini u 2022. godini. Dodijelila je sredstva za poticaj zdravstva u Bosni i Hercegovini radi suzbijanja epidemije bolesti COVID-19. Dodjelom financijske potpore Bosni i Hercegovini pružena joj je pomoć u saniranju posljedica potresa kod Stoca.

Na političkom području 2022. godina u Bosni i Hercegovini bila je obilježena općim izborima u listopadu. U prvoj polovici godine fokus je bio na pregovorima o ustavnoj i izbornoj reformi koji nisu dali rezultate. Nakon raspisivanja izbora, naglasak je bio na očuvanju načela legitimnog političkog predstavljanja, odnosno na mogućnosti da Hrvati sami izaberu svoje političke predstavnike. Zbog rastuće prijetnje duboke političke krize uslijed nemogućnosti

postizanja dogovora o izmjenama izbornog zakona, visoki predstavnik Christian Schmidt je 2. listopada donio Odluku o izmjeni i dopuni Izbornog zakona BiH i Ustava Federacije BiH. Tom su Odlukom zaštićena politička prava Hrvata u Domu naroda Federacije BiH. Istom Odlukom nije riješeno pitanje Predsjedništva BiH.

Na vanjskopolitičkom području, odnosno području europskih integracija, 2022. godina bila je obilježena dodjelom kandidatskog statusa Bosni i Hercegovini 15. prosinca. Hrvatska se snažno angažirala po tom pitanju te se zalagala za dodjelu kandidatskog statusa. Pored toga, Hrvatska se zalagala za veći angažman međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini, što je i ostvareno kroz uključenost SAD-a i EU u pregovore o reformi Izbornog zakona.

Aktivnosti predsjednika Vlade

Republika Hrvatska, kao susjedna i prijateljska država Bosne i Hercegovine, s kojom dijeli najdužu granicu i u kojoj su Hrvati jedan od tri konstitutivna naroda, iz očitih je razloga posebno zainteresirana za stabilnost te države. Kao supotpisnica Daytonsko-pariškog sporazuma koji se temelji na ravnopravnosti njezinih konstitutivnih naroda i ostalih građana, Republika Hrvatska ima posebnu odgovornost prema Bosni i Hercegovini te je svojim iskustvom spremna pridonijeti njezinom putu prema članstvu u Europskoj uniji. Preduvjet za to je provedba potrebnih reformi kako bi se postigla bolja funkcionalnost države, što se ponajprije očituje u osiguranoj ravnopravnosti njezinih konstitutivnih naroda i ostalih građana kroz njihove legitimne i demokratski izabrane predstavnike. Samo tako Bosna i Hercegovina moći će napredovati prema punoj integraciji u Europsku uniju u čemu može računati na punu podršku Republike Hrvatske.

Tijekom 2022. godine predsjednik Vlade Andrej Plenković iskoristio je gotovo svaki svoj razgovor sa stranim čelnicima da istakne važnost očuvanja stabilnosti Bosne i Hercegovine kako za Hrvatsku tako i za jugoistok Europe. U svojim razgovorima isticao je nužnost postizanja njene pune funkcionalnosti, preduvjet čega je puna ravnopravnost Hrvata, kao jednog od njezinih konstitutivnih naroda. Posebno je naglašavao potrebu da se pravičnim izbornim zakonom zajamče njihova demokratska prava, što je u interesu i cijele Bosne i Hercegovine, a u skladu je i s ustavnim obvezama Republike Hrvatske koja je dužna dijelovima hrvatskog naroda u drugim državama jamčiti osobitu skrb i zaštitu.

Stoga hrvatska vanjska politika posebnu važnost pridaje zaštiti ustavnih prava i položaja hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. U tom pogledu Republika Hrvatska pružala je kontinuiranu i snažnu podršku projektima i aktivnostima hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, osobito onima koji su usmjereni na jačanje njihovih institucija, na pružanje kvalitetne zdravstvene i socijalne skrbi, na povećanje kvalitete života, na unaprjeđenje infrastrukture i na povećanje zaposlenosti.

Vlada je svoje aktivnosti usmjerila na isticanje i provođenje svojih politika kroz četiri temeljna stupa djelovanja, a to su:

1. poštovanje, provedba i promicanje međunarodnih ugovora, posebno Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma s obzirom na to da ga je Hrvatska supotpisala i utoliko je i jamac njegove provedbe;
2. nastavak kontinuirane bilateralne suradnje i dobrosusjedskih odnosa s Bosnom i Hercegovinom, intenziviranjem kontakata na visokoj razini, s posebnim naglaskom na trgovinsku razmjenu, sigurnost, migracije, energetiku, zaštitu ljudskih prava i druga važna pitanja posebno u okolnostima isprepletenih kriza koje su pogodile Europu i ostatak svijeta;
3. nastavak euroatlantskog puta Bosne i Hercegovine koji Hrvatska snažno zagovara na svim razinama svoga djelovanja;
4. sveobuhvatna podrška hrvatskom narodu u Bosni i Hercegovini, uz snažno zalaganje za njegov ravnopravan položaj kao najmalobrojnijeg konstitutivnog naroda, ponajprije reformom izbornog zakonodavstva, koja mu treba osigurati legitimnu političku zastupljenost na svim razinama u institucijama BiH.

Na brojnim sastancima s europskim i svjetskim čelnicima u 2022. godini, a posebno na sastancima Europskoga vijeća, predsjednik Vlade nastavio se zalagati za europski put Bosne i Hercegovine. To je činio s uvjerenjem da jedino njezin europski i transatlantski put i stabilizacija političkih prilika mogu uistinu pridonijeti institucionalnoj i političkoj stabilnosti zemlje. To, međutim, najviše ovisi o dogovoru između bošnjačkih i hrvatskih stranaka o izmjeni Ustava i izbornog zakona, na temelju iskrene, kvalitetne i partnerske suradnje.

U godini u kojoj su održani opći izbori u Bosni i Hercegovini, predsjednik Vlade stalno je pozivao sve bosanskohercegovačke aktere da pronađu rješenje koje će dovesti do stabilnosti u zemlji, što je važno i za stabilnost cijele jugoistočne Europe. To se ponajprije odnosilo na provedbu nužnih reformi i izvršenje presuda domaćih i međunarodnih sudova. Na tom je tragu predsjednik Vlade isticao reformu izbornog zakonodavstva kao jedan od ključnih koraka za političku stabilnost i punu funkcionalnost Bosne i Hercegovine. U skladu s tim, predsjednik Vlade je uložio velike napore kako bi se na izborima u Bosni i Hercegovini što više spriječile izborne manipulacije kojima bi se Hrvatima u BiH još jednom nametnuli nelegitimni politički predstavnici, koji nemaju njihovu demokratsku podršku. Svjestan važnosti provedbe općih izbora u skladu s Ustavom i Daytonsko-pariškim sporazumom, koji predviđaju ravnopravno sudjelovanje konstitutivnih naroda u radu svih državnih institucija, predsjednik Vlade je neprestano ukazivao na nužnost očuvanja stabilnosti, promicanja suradnje i dobrosusjedskih odnosa, osiguranja funkcionalnosti institucija i provedbe reformi. Naglašavao je da su to ključni elementi u ostvarivanju napretka Bosne i Hercegovine na svim razinama vlasti, kao i za daljnje korake na njezinom europskom putu, što uključuje i dobivanje statusa kandidata za članstvo u Europskoj uniji, ne zanemarujući pritom ni zahtjevne gospodarske i sigurnosne izazove koji stoje pred tom zemljom. Ta je stajališta konzistentno zagovarao na sjednicama Vlade, u Hrvatskom saboru, na raznim događanjima, sastancima, na međunarodnim i regionalnim skupovima, kao i u izjavama za hrvatske, bosansko-hercegovačke, regionalne, europske i druge strane medije.

U okviru pojačane i koordinirane hrvatske diplomatske aktivnosti, predsjednik Vlade je uložio poseban napor kako bi svojim europskim kolegama i drugim stranim čelnicima pojasnio pitanje nepravednog nadglasavanja Hrvata u Bosni i Hercegovini i njegove političke posljedice za stabilnost Bosne i Hercegovine. Posebno je isticao izigravanje izbornih pravila nepoštenom izbornom praksom, koja se nameće već dvadesetak godina i dovodi do toga da su Hrvati lišeni svojih demokratskih prava. Zagovarao je nužnost poštenog dogovora svih političkih aktera u Bosni i Hercegovini te ustavnu i izbornu reformu kako bi se osiguralo da i Hrvati mogu demokratskim putem i na svim razinama birati svoje legitimne predstavnike. Istodobno, isticao je ključnu ulogu Hrvata u Bosni i Hercegovini, kao glavnih pobornika jedinstvene, stabilne i europske Bosne i Hercegovine.

U tu je svrhu predsjednik Vlade obavio mnoge razgovore i održao velik broj sastanaka s brojnim kolegama, šefovima država i vlada drugih europskih država, s najvišim europskim dužnosnicima – predsjednikom Europskog vijeća, predsjednicom Europske komisije i predsjednicom Europskog parlamenta – kao i s visokim predstavnikom za Bosnu i Hercegovinu. U taj je napor uložena sav međunarodni kredibilitet Hrvatske, učvršćen nikad snažnijim međunarodnim položajem zemlje, vjerodostojne članice Europske unije i Sjevernoatlantskog saveza, a od nedavno i europodručja i Schengenskog prostora. Svi su ti napori pridonijeli boljem razumijevanju pitanja reforme izbornog zakonodavstva. Istodobno gradilo se povjerenje među političkim akterima u Bosni i Hercegovini o kojima ponajprije ovisi svaki dogovor. Pritom se uspostavljao okvir za konstruktivne političke pregovore. To je dovelo do rasprave na sastanku Europskog vijeća i zaključaka u kojima je na inicijativu Hrvatske konstitutivnost triju naroda u Bosni i Hercegovini uvrštena u Strateški kompas Europske unije, ambiciozni akcijski plan za jačanje sigurnosne i obrambene politike EU-a do 2030.

Zbog neuspjeha predizbornih međustranačkih pregovora unatoč posredovanju međunarodnih predstavnika, visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, Christian Schmidt, bio je naposljetku prisiljen intervenirati. Odluke koje je donio ublažile su opasnost od isključivanja Hrvata iz procesa formiranja vlasti na razini Federacije BiH. Ipak, četvrti put ponovila se praksa nelegitimnog izbora hrvatskog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji ponovno nije izabran većinom glasova Hrvata, što zasigurno ne pridonosi stabilnosti zemlje, a svakako narušava njezinu funkcionalnost. Istodobno, stabilnost Bosne i Hercegovine dodatno potkopavaju posljedice ruske agresije na Ukrajinu, kako gospodarske tako i sigurnosne, na što je predsjednik Vlade redovito upozoravao svoje sugovornike tijekom cijele godine.

Postojana i vrlo aktivna podrška Hrvatske kao i zajedničko pismo predsjednika hrvatske i grčke vlade, Andreja Plenkovića i Kiriakosa Mitsotakisa, upućeno predsjedniku Europskog vijeća Charlesu Michelu, u kojemu su se založili za to da Bosna i Hercegovina dobije status zemlje kandidatkinje za članstvo u Europskoj uniji, pridonijelo je jednoglasnoj odluci Europskog vijeća iz prosinca 2022. kojom joj je dodijeljen taj status.

Tijekom cijele godine održavani su i redoviti sastanci i konzultacije s državnim i drugim dužnosnicima u Bosni i Hercegovini. K tome, predsjednik Vlade redovito se sastajao i s predstavnicima hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, naročito sa zamjenikom predsjedatelja Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i predsjednikom Hrvatskog narodnog sabora Draganom Čovićem, s Borjanom Krišto, kao i s brojnim drugim hrvatskim političkim predstavnicima.

Istodobno, Vlada je nastavila pružati političku, projektnu i financijsku potporu Hrvatima u Bosni i Hercegovini te institucijama hrvatskog naroda, osobito u zdravstvu, znanosti, poljoprivredi i kulturi, napose Hrvatskom narodnom kazalištu u Mostaru.

Vlada je u 2022. godini bila pokrovitelj obilježavanja:

- jubilarne 70. obljetnice postojanja i rada Hrvatske matice iseljenika;
- humanitarnog koncerta „Prsten za budućnost“ Udruge Hrvata Bosne i Hercegovine Prsten i Zaklade Prsten;
- jubilarne 120. godišnjice utemeljenja Hrvatskog kulturnog društva Napredak;
- poslovnog foruma Zaklade Prsten Zagreb 2022.
- 15. večeri članova i prijatelja Udruge i Zaklade Prsten.

Najznačajnije aktivnosti:

- **10. siječnja 2022.** predsjednik Vlade sastao se bivšim članom Predsjedništva BiH, Bakirom Izetbegovićem s kojim je razgovarao o odnosima Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Poseban naglasak stavljen je na dogovore među političkim strankama, institucijama i ključnim akterima o reformi izbornog zakonodavstva, pripremama za izbore i pripremi zajedničke sjednice hrvatske Vlade i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Predsjednik Vlade istaknuo je potrebu pronalaska rješenja u okviru kojeg će Hrvati uistinu biti ravnopravan konstitutivni narod i u kojem će se načelo legitimne zastupljenosti odraziti u izboru članova Predsjedništva s teritorija Federacije BiH.
- **15. siječnja 2022.** predsjednik Vlade sastao se s predsjednikom Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine i Hrvatskog narodnog sabora BiH Draganom Čovićem, ususret nastavka pregovora političkih aktera u Bosni i Hercegovini o reformi izbornog zakonodavstva. Istaknuo je da je sinergija i kohezija svih triju konstitutivnih naroda i ostalih građana ključna kako bi Bosna i Hercegovina bila funkcionalna i mogla napredovati. Poručio je da hrvatska Vlada šalje poruku uvažavanja Bosne i Hercegovine, njene suverenosti i teritorijalne cjelovitosti, da u njoj Hrvatska vidi ponajprije prijateljsku i susjednu državu, s kojom želimo na konstruktivan način rješavati sva otvorena pitanja i jačati gospodarsku suradnju.
- **17. veljače 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na 6. sastanku na vrhu između Europske unije i Afričke unije u okviru kojeg je upoznao predsjednicu Europske komisije, Ursulu von der Leyen sa situacijom u Bosni i Hercegovini. Istaknuo je nužnost

ulaganja dodatnih napora svih europskih zemalja kako bi se postigao dogovor o izmjenama Ustava i Izbornog zakona i to tako da se poštuju prava svih triju konstitutivnih naroda.

- **24. ožujka 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na sastanku Europskog vijeća na kojem je na inicijativu Hrvatske raspravljano o Bosni i Hercegovini i na kojemu su prihvaćeni zaključci koji se na nju odnose. Posebno važno je usvajanje Strateškog kompasa, dokumenta koji pruža detaljne smjernice i zajedničku viziju politika Europske unije na području obrane i sigurnosti do kraja desetljeća. Predsjednik Vlade je naglasio da je zahvaljujući Hrvatskoj, u dijelu koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, posebno istaknuta ravnopravnost konstitutivnih naroda.
- **5. travnja 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na otvorenju 23. međunarodnog sajma gospodarstva u Mostaru na kojemu je pozvao hrvatske i bošnjačke stranke na postizanje dogovora o izbornoj reformi kako bi svi građani i svi narodi u Bosni i Hercegovini mogli biti legitimno zastupljeni. U tom smislu istaknuo je da želi da Bosna i Hercegovina dobro funkcionira i da uz potporu međunarodne zajednice napravi iskorak koji će omogućiti Hrvatima da budu legitimno zastupljeni u središnjim i izvršnim predstavničkim tijelima, kao i na razini Federacije.
- **21. travnja 2022.** predsjednik Vlade održao je sastanak u Banskim dvorima s predstavnicima Bošnjaka u Hrvatskoj.
- **25. travnja 2022.** predsjednik Vlade primio je u Banskim dvorima povjerenika Europske komisije za susjedstvo i proširenje, Olivéra Várhelyija, s kojim su razmijenjena mišljenja i informacije o procesu proširenja Europske unije. Naglasio je važnost promjene Izbornog zakona Bosne i Hercegovine kako bi se osigurala ravnopravnost Hrvata kao konstitutivnog naroda. Pritom je istaknuo da je izborna reforma ključna za funkcionalnost i stabilnost zemlje, kao i za njezinu europsku budućnost.
- **12. svibnja 2022.** predsjednik Vlade primio je državnog tajnika Svete Stolice, Pietra Parolina, prilikom njegovog trećeg službenog posjeta Hrvatskoj. Razgovarali su o situaciji u Bosni i Hercegovini i o važnosti da se osigura jednakost i ravnopravnost hrvatskoga naroda u toj zemlji. Predsjednik Vlade naglasio je da Hrvatska podržava napore međunarodne zajednice te da se i sama angažirala u naporima za postizanje kompromisa i konsenzusa kako bi se ispravile nepravde koje Hrvatima priječe da budu ravnopravni s ostalim konstitutivnim narodima.
- **10. lipnja 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je u Solunu na sastanku na vrhu Procesu suradnje u jugoistočnoj Europi. Na marginama susreta, predsjednik Vlade sastao se s predsjednikom Europskog vijeća Charlesom Michelom, s kojim je uoči njegova posjeta Sarajevu razgovarao o izbornoj reformi u Bosni i Hercegovini.

- **23. lipnja 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na sastanku Europskog vijeća u Bruxellesu na kojemu je prvi put izražena spremnost da se Bosni i Hercegovini dodijeli status kandidata. Tom je prilikom istaknuo da procedura nalaže da Europska komisija izvjesti europske čelnike o najvažnijim reformama koje su sadržane u zaključcima Vijeća i mišljenju Komisije, odnosno 14 prioriteta iz kojih treba izvući one najvažnije, kako bi nakon toga Vijeće moglo dodijeliti status kandidata Bosni i Hercegovini. Naglasio je da je Bosni i Hercegovini odaslana poruka da hitno pristupi reformi ustava i izbornog zakona kako bi se taj ključni preduvjet za izbore u listopadu mogao dovršiti na najbolji mogući način.
- **7. srpnja 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na trećoj konstituirajućoj sjednici Savjeta Vlade za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Istaknuo je da Vlada želi raditi na stvaranju povjerenja s Bošnjacima u toj zemlji, jer se položaj Hrvata može poboljšati samo suradnjom, ne konfliktnim pristupom. Istoga dana predsjednik Vlade razgovarao je s kandidatkinjom Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine Borjanom Krišto kojoj je izrazio punu podršku na općim izborima u rujnu.
- **25. srpnja 2022.** predsjednik Vlade boravio je s izaslanstvom u posjetu Bosni i Hercegovini. Predsjednik Vlade istaknuo je da se uoči općih izbora, 2. listopada, Hrvatska zalaže za što mirnije opće ozračje u Bosni i Hercegovini. Izrazio je žaljenje zbog toga što među političkim strankama u Federaciji nije postignut dogovor o ograničenim ustavnim reformama i izornoj reformi. Naglasio je da je dijalog među političkim predstavnicima najbolji način da se dođe do obostrano prihvatljivih rješenja koja će u Federaciji jačati partnerstvo i povjerenje između Hrvata i Bošnjaka. Osim toga, ocijenio je da inicijativa visokog predstavnika Christiana Schmidta ide u dobrom smjeru za Bosnu i Hercegovinu. Razgovaralo se i o zajedničkim projektima koje podupire i sufinancira hrvatska Vlada, napose na području kulture, obrazovanja, znanosti i zdravstva.
- **24. rujna 2022.** predsjednik Vlade održao je govor na 77. sjednici Opće skupštine Ujedinjenih naroda u New Yorku u kojemu se posebno obratio zemljama u okruženju kojima Hrvatska pruža potporu u ispunjavanju odgovarajućih uvjeta na njihovu putu prema Europskoj uniji. U svom je govoru pozvao visokoga predstavnika Christiana Schmidta da iskoristi svoje Bonske ovlasti kako bi popravio ono što se u protekle više od dvije i pol godine nažalost nije postiglo razgovorima među političkim strankama, i da na taj način osigura ravnopravnost svih konstitutivnih naroda, osobito Hrvata.
- **28. rujna 2022.** predsjednik Vlade posjetio je Livno kako bi na predizbornom skupu Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine podržao kandidaturu Borjane Krišto za članicu Predsjedništva. Ponovio je da je Hrvatska zagovaratelj europskog puta Bosne i Hercegovine i da su međusobno poštovanje i povjerenje svih triju konstitutivnih naroda i ostalih građana u toj zemlji jedini put prema zajedničkom boljitku svih njezinih stanovnika.

- **11. listopada 2022.** predsjednik Vlade primio je predsjednika Hrvatske demokratske zajednice BiH i Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine Dragana Čovića nakon održanih općih izbora. Razgovarali su o nužnosti brzog formiranja vlasti na svim razinama, aktualnoj političkoj situaciji, osiguranju kandidatskog statusa Bosni i Hercegovini za članstvo u Europskoj uniji, ali i o potrebi postizanja dogovora o daljnjim izmjenama Izbornoga zakona. Predsjednik Vlade čestitao je Draganu Čoviću na izbornim rezultatima hrvatskih političkih stranaka okupljenih u HNS-u BiH te na uvjerljivoj pobjedi među hrvatskim biračima. Istaknuo je, međutim, da smo ponovno svjedoci nadglasavanja Hrvata u izborima za hrvatskog člana Predsjedništva, što narušava funkcionalnost Bosne i Hercegovine i skladne odnose među njezinim konstitutivnim narodima. Predsjednik Vlade još je jednom pozdravio intervenciju visokog predstavnika Christiana Schmidta u Ustav Federacije BiH i u Izborni zakon, jer to pridonosi ostvarivanju legitimne zastupljenosti u Domu naroda Federacije BiH.
- **3. studenoga 2022.** predsjednik Vlade boravio je u dvodnevnom posjetu Berlinu gdje je sudjelovao na sastanku na vrhu zemalja zapadnog Balkana i Europske unije u okviru Berlinskog procesa na kojemu se raspravljalo o pitanjima koja se odnose na suradnju među državama zapadnoga Balkana. Ključne teme bile su suradnja u energetske sektoru te reformski napori koji vode prema članstvu u Europskoj uniji.
- **6. prosinca 2022.** predsjednik Vlade boravio je u posjetu Republici Albaniji gdje je sudjelovao na sastanku na vrhu EU – zapadni Balkan na kojemu je podržao davanje statusa kandidata Bosni i Hercegovini. Istaknuo je da očekuje skoro formiranje vlasti u institucijama u Bosni i Hercegovini, nastavak ustavne i izborne reforme i provedbu reformi u 14, odnosno 8 točaka koje su navedene u izvješću Europske komisije.
- **15. prosinca 2022.** predsjednik Vlade sudjelovao je na sastanku Europskog vijeća na kojemu je Bosni i Hercegovini dodijeljen status kandidata, i to nakon više od šest i pol godina od podnošenja zahtjeva za članstvo. Istaknuo je da je to i rezultat dosljedne i stalne podrške Hrvatske, koja će kao prijateljska i susjedna zemlja nastaviti pomagati Bosni i Hercegovini na njezinom europskom putu.
- **27. prosinca 2022.** predsjednik Vlade sastao se s predsjednikom Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine i dopredsjedateljem Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Draganom Čovićem. Razgovarali su o stabilizaciji političkih prilika u Bosni i Hercegovini, o nastojanjima za brzom uspostavom vlasti nakon općih izbora, o predstojećim izmjenama izbornog zakona s naglaskom na Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, kao i o stjecanju statusa kandidata za članstvo u Europskoj uniji.

Aktivnosti Ministarstva vanjskih i europskih poslova

Očuvanje i zaštita Hrvata kao konstitutivnog naroda u Bosni i Hercegovini, stabilnost i prosperitet Bosne i Hercegovine te njezin napredak na području euroatlantskih integracija nacionalni je interes Republike Hrvatske.

U tom smislu, Bosna i Hercegovina je jedan od prioriteta djelovanja Ministarstva vanjskih i europskih poslova u čijoj realizaciji surađuje s drugim tijelima državne uprave. Hrvatska je koristila svaku priliku da upozna naše međunarodne partnere i sugovornike o važnosti ove teme te da potiče pozitivne promjene i procese. Argumentirano se pojašnjavalo kako su dugoročni politički sukobi i blokade koje ometaju napredak Bosne i Hercegovine uvelike rezultat neriješenih pitanja oko Izbornog zakona. Također, ukazivano je na potrebu da pristup Bosni i Hercegovini bude specifičan i prilagođen njezinom unutarnjem ustrojstvu, uvažavajući ravnopravnost konstitutivnih naroda i potrebu osiguranja temeljnih prava svih njezinih građana.

2022. godina je bila izborna godina u Bosni i Hercegovini, stoga je Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dodatno pojačalo svoj angažman kako bi potaknulo i promicalo sljedeće vanjskopolitičke ciljeve i procese:

- potaknuti naše savezničke i partnerske države da posvete veću pažnju Bosni i Hercegovini te promiču proces europskih integracija,
- poticati aktore iz međunarodne zajednice i same Bosne i Hercegovine kako bi se provela ustavna i izborna reforma koja će jamčiti ravnopravnost Hrvata i prava svih građana, što će pridonijeti političkoj stabilnosti i demokratskom razvoju,
- zalaganje da se izbori u Bosni i Hercegovini provedu prema europskim demokratskim standardima te poštivanje legitimne političke predstavljenosti Hrvata,
- ohrabriti brzu uspostavu vlasti u Bosni i Hercegovini nakon izbora u cilju političke stabilnosti i provedbe reformi
- promicati bilateralne odnose dviju zemalja i suradnju na svim područjima.

Razvojna suradnja te suradnja na području prijenosa znanja o europskim integracijama važni su elementi djelovanja Ministarstva vanjskih i europskih poslova koji su predstavljeni kasnije u tekstu.

U prvoj polovici 2022. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova nastavilo se snažno zalagati za ravnopravnost hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, s fokusom na izmjenu Izbornog zakona. Posebno se naglašavala provedba presude u „predmetu Ljubić“ iz 2016. godine koja navodi da legitimno političko predstavljanje počiva na demokratskom izboru onih koje predstavlja i čije interese zastupa. Hrvatska podržava i provedbu presuda Europskog suda za ljudska prava koje se odnose na izborni sustav Bosne i Hercegovine, na način da se osiguraju prava svih građana, ali ne naruše ustavni temelji zemlje.

Hrvatska se zalagala za veći angažman Europske unije i drugih savezničkih država po pitanju Bosne i Hercegovine. U kontekstu Izbornog zakona to je i ostvareno kroz aktivno sudjelovanje EU i Sjedinjenih Američkih Država u pregovorima političkih aktera u BiH oko tog pitanja.

Hrvatska je također poticala postizanje konsenzusa ključnih političkih stranaka u Bosni i Hercegovini o reformi izbornog sustava, kako bi se kroz njega osigurala eliminacija svih oblika nejednakosti i diskriminacije u izbornom procesu i realizacija jednakopravnosti svih konstitutivnih naroda.

Nažalost dogovor nije postignut niti nakon više krugova pregovora, od kojih je zadnji bio u Neumu u siječnju 2022. Glavni razlog tome su namjerne opstrukcije i odugovlačenja nekih političkih aktera u Bosni i Hercegovini, što su kasnije i sami javno priznali tijekom predizborne kampanje.

Izbori 2. listopada raspisani su temeljem manjkavog zakonodavnog okvira koji ne jamči ravnopravnost konstitutivnih naroda i građana. Izbori su ipak održani, a prema ocjeni međunarodnih organizacija bili su „kompetitivni i dobro organizirani“, ali na njih je utjecao neuspjeh izborne reforme, nepovjerenje i nacionalne podjele.

Odluka visokog predstavnika Christiana Schmidta od 2. listopada vezana uz implementaciju izbornih rezultata, osigurala je minimum zaštite političkih prava Hrvata u Domu naroda Federacije BiH. Ipak njegova odluka je ograničena i nije riješila sve nedostatke izbornog sustava, stoga reforma izbornog sustava ostaje otvoreno pitanje koje predstoji riješiti.

U okviru europskih institucija, Hrvatska se zauzimala za približavanje Bosne i Hercegovine članstvu u Europskoj uniji, pritom pojašnjavajući kompleksnost njezina uređenja. Hrvatska je aktivno sudjelovala u relevantnim raspravama kako bi se potakla odgovarajuća rješenja za uspješnu europsku budućnost te promičući koncept ravnopravnosti konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini. Hrvatska je bila vrlo aktivna te je sudjelovala u formuliranju službenih dokumenata EU, primjerice Strateškog kompasa EU i Zaključaka Vijeća o proširenju.

Hrvatska je također aktivno sudjelovala i isticala prijedloge prilikom rasprava o Bosni i Hercegovini u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda, NATO-u, Vijeću Europe, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju i drugima.

15. prosinca 2022. godine, Bosna i Hercegovina je stekla status kandidata za članstvo u EU. Navedeno je također uspjeh hrvatske vanjske politike, koja se posebno zalagala za takvu odluku.

Projekti razvojne suradnje i humanitarne pomoći tijekom 2022. godine

U okviru svog vanjskopolitičkog djelovanja, a napose razvojno-humanitarnog, Hrvatska posebnu pozornost posvećuje Bosni i Hercegovini koja je već nekoliko godina na prvom mjestu po dodijeljenoj bilateralnoj razvojnoj pomoći RH. Tijekom 2022. godine, MVEP RH je ostvarilo humanitarne i razvojne projekte kojima se potiče osnaživanje gospodarskog i

zdravstvenog sektora, obnova lokalne infrastrukture te niz društveno korisnih programa u partnerskoj suradnji organizacija civilnog društva iz RH i BiH.

1. Financijska potpora BiH radi ublažavanja posljedica potresa - nakon snažnog potresa koji je pogodio područje Stoca u travnju 2022., RH je uputila financijsku pomoć za obnovu oštećenih objekata na području grada Stoca u iznosu od 1 milijun kuna (132.722,80 eura).
2. Projekti razvojne suradnje s organizacijama civilnog društva (OCD)
 - Temeljem Javnog poziva iz 2021. godine, MVEP je dodijelilo sredstva OCD s iskustvom u provođenju humanitarno-razvojnih projekata u inozemstvu. Ukupno sedam (7) udruga u suradnji s partnerskim organizacijama provodilo je aktivnosti na području Bosne i Hercegovine tijekom 2022. godine. Riječ je o projektima usmjerenim na obrazovanje, zdravlje, osnaživanje žena i djece, prevenciju nasilja u obitelji, razvoj demokratskih institucija i poticanje odgovornog gospodarskog razvoja. Dio projekata okončan je u 2022., a nekoliko njih će biti dovršeno u prvoj polovici 2023. Za navedene projekte, u 2022. godini je isplaćeno 133.293,86 eura.
 - U sklopu novog Javnog poziva MVEP-a iz 2022. godine, odabran je razvojni projekt za energetska osnaživanje Bosne i Hercegovine u ukupnoj vrijednosti od 65.810,60 eura.
3. Donacija cjepiva protiv bolesti Covid-19 - RH je u 2022. godini uputila 55.420 doza cjepiva Bosni i Hercegovini. Od izbijanja pandemije, pa do kraja 2022. godine, Republika Hrvatska je Bosni i Hercegovini donirala ukupno 295.420 doza cjepiva protiv bolesti Covid – 19.
4. Doprinos Republike Hrvatske Europskom zajedničkom fondu za zapadni Balkan u iznosu od 2 milijuna eura - RH je u prosincu 2022. uputila doprinos Europskom zajedničkom fondu za zapadni Balkan u iznosu od 2 milijuna eura. Riječ je o platformi EU kroz koju se različitim izvorima financiranja omogućuju darovnice, krediti i jamstva državama zapadnog Balkana u pripremi i realizaciji ključnih infrastrukturnih ulaganja. Sudjelovanjem u Europskom zajedničkom fondu, Vladi RH se omogućuje raniji uvid i utjecaj na strateški važne odluke koje se donose u sklopu ovog tijela, posebice uzimajući u obzir činjenicu da infrastrukturna ulaganja neposredno potiču razvoj susjednih zemalja.

Prijenos znanja na području europskih integracija

Od 2012. provedene su brojne aktivnosti u suradnji s institucijama Bosne i Hercegovine na kojima je educirano oko 2000 sudionika s nacionalne i lokalne razine. Posebna se pažnja pridaje suradnji s Direkcijom za europske integracije (DEI) kao nacionalnim koordinacijskim tijelom za EU poslove.

S DEI se kontinuirano surađuje u osmišljavanju i provedbi programa u okviru Regionalnog projekta GIZ-a (Njemačke agencije za međunarodnu suradnju) za Zapadni Balkan. Regionalni fond namijenjen je zemljama jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Sjeverna Makedonija i Srbija), u kojem je Bosna i Hercegovina primatelj, a Republika Hrvatska partner GIZ-u u projektu.

Provedene aktivnosti u 2022 godini:

Republika Hrvatska je do sada provela ukupno 4 *twinning* projekta iz područja parlamentarne suradnje, financija, kibernetičke sigurnosti i poljoprivrede od čega su trenutno aktivna 3 projekta.

- „Podrška EU u izgradnji kapaciteta i postupnom usklađivanju s pravnom stečevinom Unije u veterinarskom sektoru Bosne i Hercegovine“, vrijednost: 3,5 milijuna eura, provedba 48 mjeseci, u kojem je Ministarstvo poljoprivrede RH mladi partner u konzorciju s Francuskom i Austrijom.
- „EU za borbu protiv kibernetičkog kriminala u BiH“, vrijednost: 1 milijun eura, provedba 18 mjeseci, u kojem MUP RH u partnerstvu s MUP AT radi na jačanju nadležnih institucija BiH, u području borbe protiv kibernetičkog kriminala te usklađivanju zakonodavnog okvira s Konvencijom o kibernetičkom kriminalu Vijeća Europe. Republika Hrvatska u projektu ima i stalnog *twinning* savjetnika.
- „Daljnja podrška Upravi za neizravno oporezivanje (UIO) BiH“, vrijednost projekta je 600.000 eura, provedba 18 mjeseci, u kojem je Carinska uprava RH u partnerstvu s Austrijom.

Tehnička pomoć

Ukupno je educirano više od 70 službenika tijela državne uprave u različitim područjima pregovora s fokusom na novu metodologiju pristupanja EU i pregovarački okvir u dva ključna klastera: temeljna načela i Zeleni plan, te edukacije o hibridnim prijetnjama, politici zapošljavanja i viznom režimu.

- U suradnji MVEP-a i programa Regionalnog fonda GIZ za zemlje jugoistočne Europe organiziran je „Liderski program“ za proces europskih integracija pod nazivom: „Jačanje menadžerskih kompetencija za proces europskih integracija javne uprave JIE“, a glavni fokus programa bio je jačanje upravljačkih kompetencija za proces europskih integracija, ali i informiranje o aktualnim i ključnim prioritetima politika EU.

- Također u suradnji s Regionalnim programom GIZ-a organiziran je trening za mlade diplomate zemalja zapadnog Balkana pod nazivom „Globalni izazovi i kreiranje politike EU“ u kojem su sudjelovali mladi diplomati MVP BiH. Fokus programa bio je jačanje diplomatskih kompetencija mladih diplomata.
- Ponovno u suradnji s Regionalnim fondom GIZ-a tijekom 2022. godine organiziran je niz aktivnosti za službenike država zapadnog Balkana (Albanije, BiH, Crne Gore, Kosova, Sjeverne Makedonije i Srbije) koji se bave EU poslovima, a provode se s ciljem prijenosa znanja i pomoći zemljama susjedstva, te svrhom podrške reformama u tim zemljama koje donosi proces europskih integracija. U okviru regionalnih aktivnosti sudjelovali su i sudionici iz BiH – ukupno njih 50-ak.
- Suradnja s Vijećem za regionalnu suradnju (RCC) u provedbi regionalnog programa financiranog iz proračuna EU „Projekt Platforma II za zapošljavanje i socijalna pitanja (ESAP)“, namijenjenog institucijama država jugoistočne Europe, između ostalih i predstavnicima BiH. Projekt je fokusiran na područje socijalne politike i zapošljavanja, a hrvatski stručnjaci prenijeli su iskustvo iz područja socijalne politike, zapošljavanja i slobodnog kretanja osoba te pripreme za Europske strukturne i investicijske fondove. Dodatno, organizirana je studijska posjeta Splitu namijenjena predstavnicima institucija iz država jugoistočne Europe za provedbu Zelene Agende na temu sporazuma/deklaracije „morski otpad“.

Tijekom 2022. godine ostvareni su sljedeći bilateralni susreti i posjeti na ministarskoj razini i razini državnih tajnika:

- **4. i 5. siječnja 2022.** ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman boravio je u dvodnevnom službenom posjetu Bosni i Hercegovini, a započeo ga je odavanjem počasti i polaganjem vijenca poginulim Hrvatima u Križančevu Selu. Nakon posjete Križančevu Selu ministar je posjetio franjevački samostan u Gučoj Gori, a nakon toga se u Vitezu sastao s hrvatskim dužnosnicima iz središnje Bosne. Na sastanku je poručio da će Vlada RH podržati njihov ostanak te podržavati njihov kulturni i nacionalni identitet. Drugog dana posjete BiH, ministar se susreo u Sarajevu sa zamjenicom predsjedatelja Vijeća ministara i ministricom vanjskih poslova Bosne i Hercegovine Biserom Turković. Istaknuo je da je cilj njegovog posjeta razmatranje mogućnosti održavanja zajedničke sjednice Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Republike Hrvatske. Ministar se založio za poboljšanje političkih okolnosti unutar Bosne i Hercegovine te za dogovor o izbornom zakonu. Ministar se također sastao s vrhbosanskim nadbiskupom kardinalom Vinkom Puljićem, s kojim je razgovarao o problemima Hrvata u Bosni i Hercegovini. Na putu za Mostar u mjestu Grabovica, ministar Grlić Radman je posjetio spomen obilježje za ubijena 32 hrvatska civila. Ministar se u Mostaru sastao s gradonačelnikom Mariom Kordićem. Ministar Grlić Radman i gradonačelnik Mostara Mario Kordić ocijenili su da je dogovor o

Mostaru, u kojemu nema preglasavanja naroda, model koji bi trebalo primijeniti na razini države Bosne i Hercegovine.

- **17. ožujka 2022.** u Neumu je održana peta po redu konferencija naziva „Razvezivanje čvora – Bosna i Hercegovina na putu prema članstvu u Europskoj Uniji i NATO savezu“, na kojoj je sudjelovalo više znanstvenika, političkih dužnosnika i stranih diplomata, na kojoj je online gostovao ministar Grlić Radman. Ministar je izjavio kako je članstvo Bosne i Hercegovine u euroatlantskim integracijama nacionalni interes Republike Hrvatske koji se neće moći ostvariti bez jednakopravnosti Hrvata s druga dva naroda u Bosni i Hercegovini. Republika Hrvatska je na međunarodnoj sceni najveći i najiskreniji zagovornik euroatlantskih integracija za Bosnu i Hercegovinu.

- **4. svibnja 2022.** ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman posjetio je Mostar i uvodnim je govorom otvorio panel raspravu u okviru Konferencije o budućnosti Europe u Mostaru. Panel rasprava s građanima pod nazivom „Pripremajući se za sutrašnjicu, globalna i regionalna uloga Europske unije u odgovoru na transnacionalne izazove“. Ministar Grlić Radman je tijekom svog izlaganja istaknuo kako u raspravi o budućnosti Europe Hrvatska kao nezaobilazne sugovornike vidi svoje susjede koji su krenuli putem europskih integracija i koji ga žele slijediti. Europska unija kroz politiku proširenja doprinosi stabilnosti i sigurnosti jugoistočne Europe. Vidimo ulogu Unije u poticanju reformskih procesa u državama jugoistočne Europe, poput BiH, gdje će osiguranje jednakopravnosti svih triju naroda pozitivno utjecati na stabilnost, sigurnost i prosperitet BiH.

- **5. svibnja 2022.** ministar Gordan Grlić Radman sastao se s predsjedavajućim Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Draganom Čovićem. Glavne teme sastanka bile su aktualne političke prilike u Bosni i Hercegovini, posebno u kontekstu netom raspisanih izbora kao i položaj Hrvata kao konstitutivnog naroda u BiH. Ministar Grlić Radman ponovio je da je reforma Izbornog zakona, slijedom odluke Ustavnog suda BiH i presuda međunarodnog suda, kojom bi se osigurala ravnopravnost i legitimno političko predstavljanje konstitutivnih naroda i uklonila diskriminacija u izbornom procesu i dalje nužnost za uspješnu BiH i njezin napredak prema statusu kandidata za članstvo u Europskoj uniji. Ministar je istaknuo kako Vlada Republike Hrvatske nastavlja podržavati Hrvate u BiH kako bi ta zemlja bila funkcionalna, stabilna i prosperitetna te dugoročno ostvarila svoje euroatlantske ambicije.

- **19. i 20. srpnja 2022.** ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman boravio je u Bugojnu u Bosni i Hercegovini. Po dolasku u Bugojno susreo se s načelnikom općine Hasanom Ajkunićem. Drugog dana boravka u Bugojnu ministar je prisustvovao svetoj misi u mjestu Kandija kod Bugojna, te se susreo s predstavnicima tamošnjih Hrvata. U izjavi za medije je kazao da Hrvatska podržava napore visokog predstavnika Christiana Schmidta kako bi uklonio diskriminaciju konstitutivnih naroda

prigodom biranja članova Predsjedništva BiH i izaslanika u Dom naroda Federacije BiH.

- **19. kolovoza 2022.** tijekom posjete Vitezu, ministar Grlić Radman susreo se s načelnikom općine Borisom Marjanovićem. Ministar je najavio nastavak pomoći hrvatske Vlade projektima Hrvata u središnjoj Bosni, izražavajući očekivanje da će se ovome narodu zajamčiti politička jednakopravnost i opstanak u BiH.
- **29. rujna 2022.** ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman boravio je u Mostaru gdje se sastao s predsjednicima stranaka Hrvatskog narodnog sabora Bosne i Hercegovine (HNS BiH). Ministar je pozvao Hrvate u BiH da masovno izađu na opće izbore u Bosni i Hercegovini 2. listopada, ističući da se Hrvatima mora osigurati da biraju vlastite političke predstavnike bez preglasavanja brojnijeg bošnjačkog naroda. Poseban apel uputio je Hrvatima Zeničko-Dobojske županije i Županije Središnja Bosna da izađu na izbore i podrže kandidate HNS-a BiH, jer je tu ključ obrane većeg dijela političkih prava Hrvata.
- **7. prosinca 2022.** državna tajnica za Europu Andreja Metelko-Zgombić održala je u Sarajevu redovite političke konzultacije sa zamjenikom ministrice vanjskih poslova Bosne i Hercegovine Josipom Brkićem. Državna tajnica je naglasila da Republika Hrvatska potvrđuje svoju snažnu potporu Bosni i Hercegovini u stjecanju statusa kandidata za članstvo u EU, po mogućnosti još tijekom ove godine. Izrazila je očekivanje da će provedba izbornih rezultata dovesti do brze uspostave vlasti na svim razinama te da će BiH biti u mogućnosti u narednom razdoblju prionuti reformama na svojem europskom putu. Državna tajnica susrela se i s visokim predstavnikom Christianom Schmidtom. Prenijela je potporu Vlade Republike Hrvatske naporima visokog predstavnika na stabilizaciji odnosa u BiH. Svoj boravak u Sarajevu državna tajnica je zaključila sudjelovanjem na tradicionalnom susretu hrvatskih gospodarstvenika koji djeluju u BiH, okupljenih u Hrvatskom poslovnom klubu.

Gospodarska suradnja

Robna razmjena između RH i BiH je u 2022. iznosila **3,9 milijardi eura (povećanje od 50,6%** u odnosu na prethodnu godinu). Hrvatski izvoz u BiH je iznosio 2,5 milijardi eura (povećanje od 53,1%). Hrvatski uvoz iz BiH iznosio je 1,4 milijarde eura (povećanje od 46,5%). BiH je u 2022. bila peti trgovinski partner RH te se od ukupne robne razmjene RH sa svijetom 6% odnosi na razmjenu s BiH. U ukupnoj robnoj razmjeni RH i BiH u 2022. godini RH je ostvarila suficit u iznosu od 1,06 milijardi eura.

Razmjena usluga: Hrvatski prihodi od razmjene usluga s Bosnom i Hercegovinom su u 2022. iznosili 680,1 milijun eura (uglavnom se to odnosi na prihode od turizma, telekomunikacijskih, računalnih i informacijskih usluga i usluga prijevoza). Hrvatski rashodi od razmjene usluga s

Bosnom i Hercegovinom su u 2022. iznosili 590,7 milijuna eura (uglavnom se to odnosi na rashode od turizma, usluga oplemenjivanja i usluga prijevoza).

Ulaganja: Ukupna ulaganja iz RH u BiH su do kraja 2022. iznosila 1,31 milijardu eura, što je udio od 23,9% u ukupnim izravnim ulaganjima iz RH u inozemstvo koja su kroz to razdoblje dosegla 5,5 milijardi eura, odnosno BiH svrstava na drugo mjesto hrvatskih ulaganja u inozemstvo. Ukupna ulaganja iz BiH u RH su do kraja 2022. iznosila 561,5 milijuna eura, što je udio od 1,3% u ukupnim stranim ulaganjima u RH, koja su kroz to razdoblje dosegla 42,6 milijardi eura te je BiH po visini stranih ulaganja u RH na sedamnaestom mjestu.

Turizam: Hrvatsku je u 2022. posjetilo 457 800 turista iz BiH (44,1% više u odnosu na prethodnu godinu), koji su ostvarili 2,5 milijuna noćenja (24,1% više) što čini 2,4% ukupnog broja noćenja stranih turista u RH.

Aktivnosti Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske (u nastavku: Središnji državni ured) provodi četiri programa potpore kojima jača položaj i unaprjeđuje kvalitetu svakodnevnog života Hrvata u Bosni i Hercegovini:

- Program financiranja obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih, poljoprivrednih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini
- Program financiranja posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan RH
- Program stipendiranja studenata
- Program potpore strateškim institucijama Hrvata u Bosni i Hercegovini

Program financiranja obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih, poljoprivrednih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini

I u 2022. godini, Vlada Republike Hrvatske nastavila je podupirati programe i projekte značajne za unaprjeđenje kvalitete života i osiguravanje uvjeta za održivi ostanak Hrvata u Bosni i Hercegovini, ali i stvaranju platforme za razvoj čitave zemlje. Tako je u 2022. godini osigurano **32.500.000,00 kuna** za programe i projekte temeljem Javnog natječaja za financiranje obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih, poljoprivrednih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Javni natječaj za financiranje Središnjeg državnog ureda raspisao je 19. travnja 2022. godine.

Vlada Republike Hrvatske je na 134. sjednici održanoj 21. srpnja 2022. godine donijela Odluku o raspodjeli sredstava za financiranje obrazovnih, znanstvenih, kulturnih, zdravstvenih, poljoprivrednih i ostalih programa i projekata od interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini iz sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2022. godinu. Osiguran je iznos od 32.5 milijuna kuna.

Financijska sredstva raspodijeljena su za 148 programa i projekata i to:

- 11 programa i projekata iz područja zdravstva – 7.920.000,00 kn
- 17 programa i projekata iz područja obrazovanja i znanosti – 7.370.000,00 kn
- 25 programa i projekata iz područja kulture – 6.536.000,00 kn
- 17 programa i projekata iz ostalih područja – 6.420.000,00 kn
- 78 programa i projekata iz područja poljoprivrede – 4.254.000,00 kn

Obrazovanje i znanost - obrazovanje, kao temelj prosperitetne budućnosti jednog naroda, jedno je od najvažnijih područja koje se kontinuirano i sustavno podupire. Gradnjom novih, kao i uređenjem te dodatnim opremanjem postojećih škola, učeničkih i studentskih domova i sportskih dvorana, osiguravaju se djeci i mladima primjereni uvjeti za učenje i studiranje u sredini u kojoj žive čime ih se potiče i motivira za ostanak u svojoj zemlji. Zato su u području obrazovanja i znanosti dane potpore za izgradnju, obnovu, rekonstrukciju i opremanje škola u Fojnici, Čitluku, Žepču, Tuzli i Mostaru.

Potpore je dana i za izgradnju i adaptaciju srednjih škola u Novom Travniku i Odžaku.

Izgradnju i adaptaciju dječjih vrtića i predškolskih ustanova u Kupresu i Usori, te sanaciju dvorišta i igrališta osnovne škole u Neumu.

Nadalje, financirani su projekti koji ostvaruju viši interes i značaj za širu društvenu zajednicu poput: Hrvatska enciklopedija BiH – treći svezak, Rat u BiH 1991-1995 – kronologija, otimanje legitimiteta – egzaktni dokazi, digitalizacija obrazovnog sustava.

Zdravstvo i socijalna skrb - dostupna i primjerena zdravstvena i socijalna skrb jedan je od temeljnih uvjeta za održiv ostanak i povratak Hrvata u Bosni i Hercegovini. Financirani projekti i programi odnose se na izgradnju, rekonstrukciju, opremanje i proširenje bolničkih kapaciteta, kapaciteta domova zdravlja i specijaliziranih medicinskih ustanova, u Novoj Biljoj, Rami, Kiseljaku, Grudama, Čapljini, Jajcu, Orašju, Mostaru, Širokom Brijegu i Tomislavgradu.

Kultura - kulturu kao značajnu odrednicu nacionalnog identiteta može se očuvati samo neprekidnom i odgovarajućom skrbi za kulturna dobra od nacionalnog interesa, njegovanjem tradicionalnih manifestacija i vrijednosti koje ta kultura baštini te uvažavanjem svih povijesnih, vjerskih i civilizacijskih činjenica koje se odnose na kulturu onoga dijela hrvatskog naroda koji prebiva na području Bosne i Hercegovine.

Dane su i potpore za izgradnju, uređenje i opremanje muzeja, galerija, kulturnih i pastoralnih centara za mlade, knjižnica, crkava u Studencima, Mostaru, Vitezu, Tomislavgradu, Plehanu, Bosanskom Grahovu, Tuzli, Širokom Brijegu, Drijenči, Čapljini, Čitluku, Neumu, Ljubuškom, Orašju i Boću-Brčkom.

Isto tako, nastavljen je potpora tradicionalnim manifestacijama poput: „Dani hrvatskog filma Ivo Gregurević“ u Orašju, pomoć izdavačkoj djelatnosti Katoličkom tjedniku u Sarajevu, te za Radioteleviziju Herceg-Bosne.

Ostala područja - primjerena komunalna infrastruktura u naseljenim mjestima od životne je važnosti za povratak, ali i održivi ostanak Hrvata u tim mjestima. Zato su dane potpore za izgradnju, rekonstrukciju, obnovu vodovodne mreže, sanaciju i asfaltiranje cesta u Varešu, Čapljini, Domaljevcu-Šamcu, Dobretićima, Ravnom i Odžaku. Pored toga, financirana je izgradnja športskih igrališta/dvorana u Mostaru, Posušju i Busovači te obnova i opremanje zgrada poljoprivredne zadruge u Stocu i Livnu. Financiran je projekt Spomen obilježje u Bugojnu.

Poljoprivreda - u cilju demografske obnove i stvaranja uvjeta održivog ostanka Hrvata diljem BiH kroz zapošljavanje, dodijeljena su sredstva za razvoj poljoprivredne proizvodnje, nabavu osnovnih stada, mehanizacije, izgradnju objekata, i to za ukupno 78 projekta.

Nakon trogodišnje stanke (uzrokovane pandemijom Covid-19), potpisivanje ugovora s dobitnicima potpore, ponovno je održano u BiH. Nakon Viteza, Tolise (Orašje), 2022. godine, prigodna svečanost održana je u Ljubuškom, u prostoru Kulturnog centra (koji je također obnovljen uz potporu Središnjeg državnog ureda).

Tijekom 2022. godine završeni su i otvoreni brojni projekti realizirani uz potporu Vlade i Središnjeg državnog ureda. U nastavku navodimo samo najznačajnije:

- Osnovna škola „Fra Petar Bakula“, Posušje
- Dom sv. Ante na Humcu, Ljubuški
- Edukacijsko-rehabilitacijski centar sv. Josip Radnik, Čitluk
- Sportsko rekreativni centar fra Marijan Šunjić u Bučićima, Novi Travnik
- Hrvatski dom Gornji Hrgovi, Srebrenik, Tuzlanska županija
- Uljara, Stolac (stroj i prostor za preradu maslina)
- Dječji vrtić, Tomislavgrad
- Spomen park i sportski centar Vitez Mile Bošnjak, Osoje, Posušje

Također, uz potporu Središnjeg državnog ureda organiziran je međunarodni znanstveni skup na temu „Kulturna baština i identitet Hrvata u BiH“ (Široki Brijeg, studeni 2022.) te „Kultura i identitet Hrvata u BiH s posebnim osvrtom na rad i djelovanje HKD Napredak (1902.-2022.)“ (Sarajevo, listopad 2022.).

Program financiranja posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske

Putem Javnog poziva za financiranje posebnih potreba i projekata od interesa za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koji za cilj ima dodatno promicati veze i jačati suradnju s Hrvatima izvan Republike Hrvatske, u 2022. godini dana je potpora za **146 projekata** Hrvata u Bosni i Hercegovini – od različitih filmskih, glazbenih i kazališnih festivala, međunarodnih likovnih izložbi do potpore medijima i portalima na hrvatskom jeziku te opremanju škola informatičkom opremom i knjižnim fondom. Potpora je pružena pojedincima i udrugama u poduzetničkim

projektima. Kroz ovaj program nastoji se odgovoriti i na druge potrebe Hrvata u Bosni i Hercegovini poput potpore pojedincima i obiteljima koji se nalaze u teškim socijalno-materijalnim uvjetima. Na taj način, u 2022. godini pružena je potpora za 48 osoba.

Program stipendiranja studenata

Na temelju Odluke o dodjeli stipendija studentima – pripadnicima hrvatskog naroda izvan Hrvatske za akademsku godinu 2021./2022. dodijeljeno je **1000 stipendija** pripadnicima hrvatskog naroda izvan Hrvatske, od čega 249 stipendija za studente koji studiraju u Hrvatskoj (od čega su najveći broj Hrvati iz Bosne i Hercegovine) i **751 stipendija za studente koji prebivaju i studiraju u Bosni i Hercegovini**. Time je dan dodatan poticaj jačanju ljudskih, obrazovnih i znanstvenih kapaciteta, a potiče se i ostanak Hrvata u Bosni i Hercegovini.

Stipendije za studente pripadnike hrvatskog naroda dodjeljuju se na temelju Pravilnika o stipendiranju studenata – pripadnika hrvatskog naroda izvan Hrvatske. Pravo na stipendiju ostvaruje se putem Javnog natječaja, a sukladno utvrđenim kriterijima za dodjeljivanje stipendija. Iznos godišnje stipendije je 10.000 kuna.

Program potpore strateškim institucijama Hrvata u Bosni i Hercegovini

Vlada je, putem Središnjeg državnog ureda, nastavila pružati financijsku potporu institucijama od strateškog značaja za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini – **Sveučilištu u Mostaru sa 4.000.000,00 kuna**. Potpisan je ugovor s **Hrvatskim narodnim kazalištem u Mostaru** za projekt „Nastavak izgradnje zgrade HNK u Mostaru“ u iznosu **13,5 milijuna kuna** za 1. fazu radova (te preko Ministarstva zdravstva i **Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar**). Značaj koji ove institucije imaju za opstanak i prosperitet Hrvata u Bosni i Hercegovini je nemjerljiv – od očuvanja i njegovanja hrvatskog kulturnog identiteta do stvaranja preduvjeta za društveni i gospodarski napredak.

Dodatak

Uz konkretne programe koje provodi, Središnji državni ured je u svakodnevnoj komunikaciji i uspješno ostvaruje suradnju s političkim predstavnicima Hrvata na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, s brojnim udrugama i udruženjima koji djeluju u Bosni i Hercegovini, ali i izvan nje, te institucijama i ustanovama iz područja kulture, znanosti i obrazovanja. Odlukom Vlade RH o dodjeli **financijske potpore Bosni i Hercegovini radi ublažavanja posljedica potresa**, u srpnju 2022., dodijeljena je financijska potpora za pomoć u obnovi i saniranju u potresu oštećenih objekata na području grada Čapljine u iznosu od **1.000.000,00 kuna** (putem Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH) te upućena humanitarna pomoć Bosni i Hercegovini radi ublažavanja posljedica **potresa kod Stoca**, doprinosom u iznosu od **1.000.000,00 kuna** (putem MVEP-a).

S obzirom na iskazanu potrebu, Središnji državni ured je pokrenuo inicijativu suradnje hrvatskih odgojno-obrazovnih institucija iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine na izradi

Prijedloga kurikuluma i njegove primjene u osnovnoškolskom i srednjoškolskom obrazovanju za Hrvate u Bosni i Hercegovini. Sporazum o međusobnoj suradnji potpisan je u ožujku 2022. godine, a uključuje pomoć svih razina i vrsta odgoja i obrazovanja temeljenih na odgojno-obrazovnim ishodima; pomoć pri izradi prijedloga novog sustava vrednovanja, ocjenjivanja i izvještavanja o učeničkim postignućima; pomoć pri osposobljavanju učitelja za primjenu novih kurikuluma i promjene u procesu poučavanja i učenja (dosad održane dvije radionice); prijedloga načela i smjernica za izradu priručnika, udžbenika i drugih nastavnih pomagala te digitalizaciju istih i korištenje informacijsko-komunikacijske tehnologije u obrazovanju. U 2022. održana su dva ciklusa radionica/obuka u BiH.

U cilju unaprjeđenja hrvatske suvremene drame, povećanja mogućnosti profesionalnoga angažmana mladih autora/autorica, jačanja hrvatskog zajedništva te očuvanja hrvatskog jezika, kulture i identiteta, Središnji državni ured je u suradnji s HNK Mostar objavio (drugi po redu) Javni natječaj za najbolji neobjavljeni dramski tekst na hrvatskom jeziku za mlade autore do 35 godina. Najbolji dramski tekst, pod nazivom „Ejetovi i Ejdijini unuci: Tiho snivaj ljubavi“ je autorice Dorotee Šušak iz Zagreba (pristiglo je 16 prijava). Natječaj je bio otvoren za mlade autore/ice, pripadnike hrvatskog naroda, iz cijelog svijeta.

Isto tako, kako bi adekvatno i učinkovito rješavali poteškoće i probleme s kojima se suočavaju Hrvati u Bosni i Hercegovini – Središnji državni ured je pojačao suradnju s resornim institucijama u Republici Hrvatskoj: Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvom kulture i medija, Ministarstvom znanosti i obrazovanja.

Središnji državni ured aktivno je sudjelovao i u aktivnostima drugih resornih institucija koje provode programe za Hrvate u Bosni i Hercegovini. Predstavnici Središnjeg državnog ureda kao članovi povjerenstava sudjelovali su u donošenju prijedloga odluka temeljem raspisanih Javnih natječaja Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije.

Središnji državni ured je tijekom 2022. godine sudjelovao i u drugim, za Hrvate u Bosni i Hercegovini, bitnim događajima koja su inicirala druga tijela i institucije iz Republike Hrvatske.

U cilju detektiranja aktualnih problema i izazova s kojima se susreću Hrvati u Bosni i Hercegovini, državni tajnik i predstavnici Središnjeg državnog ureda u više navrata posjetili su dijelove Bosne i Hercegovine gdje žive Hrvati: Mostar, Ljubuški, Čapljinu, Kupres, Odžak, Domaljevac, Orašje, Posušje, Stolac, Ravno, Čitluk, Tomislavgrad, Livno, Neum, Teslić, Dobretiće, Široki Brijeg, Brčko.

Aktivnosti Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje

Program pomoći Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu provodi Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje u koordinaciji s Ministarstvom

vanjskih i europskih poslova i Središnjim državnim uredom za Hrvate izvan Republike Hrvatske. Program za cilj ima potporu povratku i ostanku Hrvata u Bosni i Hercegovini i to kroz sljedeće aktivnosti: poticanje obnove/izgradnje komunalne i socijalne infrastrukture, poticanje održivog povratka stanovništva na područje Bosne i Hercegovine putem financijske pomoći udrugama i ostalim pravnim osobama u Bosni i Hercegovini, koje svojim djelovanjem mogu pripomoći povratku i svojim aktivnostima doprinose stvaranju boljih i kvalitetnijih uvjeta življenja na tom prostoru te stvaranju preduvjeta ostanka, poticanje gospodarskih aktivnosti radi poticaja gospodarskog razvoja, potpora ustanovama za osobe s posebnim potrebama te potpora aktivnostima vezanim za socijalno ugrožene kategorije, žrtve nasilja, samohrani roditelji i slično, promicanje centara za povratnike kroz koje bi se realizirali programi pružanja pomoći i potpore povratnicima u Bosnu i Hercegovinu, potpora programima i projektima unapređenja zdravstvene skrbi u cilju suzbijanja pandemije COVID -19, potpora izradi programa i projekata koji za cilj imaju poticanje povratka, senzibiliziranje javnosti o problemima i poteškoćama s kojima se povratnici u BiH susreću te isticanje uspješnih povratničkih priča kao poticaj i motivaciju za povratak.

Temeljem prijedloga Zajedničkog povjerenstva od nominiranih projekata i aktivnosti ovaj Ured donio je odluku o financiranju projekata zaprimljenih u Središnjem državnom uredu za obnovu i stambeno zbrinjavanje po Javnom pozivu objavljenom 7. studenog 2022. godine, koji zadovoljavaju ciljeve Programa. Nakon obrade prikupljenih zahtjeva i donesena je odluka o dodjeli financijske potpore za **55 projekata** ukupne vrijednosti **4.599.000,00 kuna (610.392,20 eura)**. Sredstva za provedbu ovoga Programa u 2022. godini osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu.

Osim navedenog, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje provodi mjeru koja se odnosi na stambeno zbrinjavanje korisnika, darovanjem građevinskog materijala za izgradnju ili obnovu kuća u vlasništvu Hrvata u Bosni i Hercegovini u okviru koje je 2022. godine isporučivan osnovni građevinski materijal za obnovu ili izgradnju 23 obiteljske kuće, ukupne vrijednosti **3.400.755,11 kuna (451.357,77 eura)**.

U financijskom planu Središnjeg državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje za provedbu naprijed navedenih mjera predviđena su financijska sredstva u iznosu od **10.000.000,00 kuna, (1.327.228,08 eura)**, za 2023. godinu.

Aktivnosti Ministarstva hrvatskih branitelja

Ministarstvo hrvatskih branitelja kroz aktivnosti iz svoje nadležnosti nastoji poboljšati položaj hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, posebice ulaganjem u razvoj i zapošljavanje. Nastavno tome, Ministarstvo sufinancira rad veteranskih zadruga u Federaciji Bosne i Hercegovine s ciljem prenošenja znanja i iskustava u području aktivne politike zapošljavanja i socijalnog uključivanja ratnih veterana, pripadnika postrojbi Hrvatskog vijeća obrane, kroz rad u zadrugama. U 2022. godini Ministarstvo je raspisalo Javni poziv za sufinanciranje rada

veteranskih zadruga u Federaciji Bosne i Hercegovine, temeljem kojeg je sufinanciran rad pet veteranskih zadruga dodjelom novčanih sredstava u ukupnom iznosu od **49.687,00 eura (374.366,68 kuna)**.

Ministarstvo sufinancira i rad Hrvatskog dokumentacijskog centra Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini, a koji je utemeljen kao znanstvena ustanova, specijalizirani arhiv sa zadaćom prikupljanja, obrađivanja, čuvanja te stručnoga i znanstvenoga istraživanja i publiciranja gradiva iz Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini. Osnovan je 1. kolovoza 2013. godine na inicijativu središnjih udruga iz Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini, a njegovo sjedište je u Mostaru. Cilj je Centra dugoročno zaštititi i očuvati arhivsko gradivo o Domovinskom ratu u Bosni i Hercegovini te prikupiti što više gradiva koje se nalazi kod privatnih osoba. Ministarstvo je 2013. godine započelo sufinanciranje rada Centra te je za svaku proračunsku godinu sklopljen ugovor o korištenju sredstava u svrhu sufinanciranja rada Hrvatskog dokumentacijskog centra Domovinskog rata u Bosni i Hercegovini temeljem kojih je do sada isplaćeno ukupno **816.245,27 eura (6.150.000,00 kuna)** od čega u 2022. godini **119.450,52 eura (900.000,00 kuna)**.

Kroz projekt sufinanciranja izgradnje, postavljanja ili uređenja spomen – obilježja žrtvama stradalim u Domovinskom ratu Ministarstvo podržava inicijative udruga iz Domovinskog rata i jedinica lokalne samouprave u izgradnji, postavljanju ili uređenju spomen obilježje kao izraza zahvalnosti i u znak sjećanja na žrtve stradale u Domovinskom ratu s ciljem očuvanja uspomene na sve hrvatske branitelje, sve stradale civile i događaje iz Domovinskog rata. Tijekom 2022. godine Ministarstvo je sufinanciralo kapitalni projekt u kulturi memoriranja dodjelom **132.722,81 eura (1.000.000,00 kuna)** Udruzi nositelja ratnih odličja Hrvatskog vijeća obrane Federacije Bosne i Hercegovine sa sjedištem u Mostaru za izgradnju Središnjeg muzeja Hrvatskog vijeća obrane Federacije Bosne i Hercegovine na lokaciji vojarnе „Stanislav Baja Kraljević” u Mostaru.

U 2022. godini Ministarstvo je sufinanciralo i dvije aktivnosti obilježavanja obljetnica iz Domovinskog rata na području Bosne i Hercegovine. Udruzi Specijalne policije iz Domovinskog rata HR HB (Mostar) odobreno je 2.654,46 eura (20.000,00 kuna) za sufinanciranje troškova organizacije obilježavanja Dana oslobođenja Kupresa i Kupreške visoravni u operaciji „Cincar” i Dana Udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata HR HB. Općini Usora, Mjesnoj zajednici Makljenovac sufinancirana je aktivnost obilježavanja 30. obljetnice bitke na Putnikovom brdu iznosom od 530,89 eura (4.000,00 kn).

Pitanje nestalih osoba sadržano je u Daytonskom-pariškom mirovnom sporazumu te predstavlja značajno pitanje u bilateralnim odnosima između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Sukladno Protokolu o suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u traženju nestalih osoba te Pravilima postupanja u njegovoj provedbi, s ciljem pronalaska nestalih osoba, tijekom 2022. godine nastavljena je suradnja nadležnih državnih tijela Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

U izvještajnom razdoblju Ministarstvo je, nadležnom Institutu za nestale osobe Bosne i Hercegovine, uputilo 3 pisana zahtjeva za dostavu saznanja i provedbu drugih aktivnosti iz njihove nadležnosti, dok je u istom razdoblju zaprimila 8 zahtjeva/upita prema kojima je postupilo, odnosno postupanje je u tijeku.

Republici Hrvatskoj su, nakon obrade i preliminarnе identifikacije, predani posmrtni ostaci jedne osobe, državljana Republike Hrvatske, ekshumiranoga na području Bosne i Hercegovine, radi provedbe završne identifikacije.

Sukladno Protokolu, Ministarstvo je pravovremeno obavijestilo Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine o terenskim istraživanjima mogućih mjesta ukopa posmrtnih ostataka osoba iz nadležnosti navedenoga Instituta (kojom prilikom posmrtni ostaci nisu pronađeni) te im omogućilo stručno promatranje navedenih aktivnosti. Uz navedeno, s nadležnim Institutom za nestale osobe Bosne i Hercegovine, nastavljena je suradnja i u okviru multilateralnih mehanizama (provedba Okvirnoga Plana za traženje osoba nestalih u oružanim sukobima na području bivše Jugoslavije pokrenutoga na inicijativu Međunarodne komisije za nestale osobe).

Aktivnosti Ministarstva obrane

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske (MO RH) potporu hrvatskom narodu u Bosni i Hercegovini realizira kroz kontinuirani razvoj bilateralne obrambene suradnje s Ministarstvom obrane Bosne i Hercegovine (MO BiH), s naglaskom na punu podršku europskom i euroatlantskom putu Bosne i Hercegovine.

Prioritet bilateralne obrambene suradnje s BiH za RH vidljiv je u Smjernicama međunarodne obrambene suradnje MO RH za 2022. godinu i godišnjem Planu bilateralne obrambene suradnje za 2022. U skladu sa Smjernicama međunarodne obrambene suradnje BiH se ubraja u zemlje jugoistočne Europe s kojima se razvija partnerstvo u prevenciji sigurnosnih prijetnji, razvoju obrambenih sposobnosti i provođenju euroatlantskih integracija.

Kroz Plan bilateralne obrambene suradnje ostvareno je više od **40 aktivnosti**, uključujući sastanke na razini ministara obrane i Glavnog stožera Oružanih snaga RH, prijenos iskustava iz različitih funkcionalnih područja u potpori euroatlantskim integracijama, stručne razgovore, razmjenu mišljenja te suradnju vojno-školskih ustanova. Poseban naglasak stavlja se na doprinos u razvoju sposobnosti u okviru čega MO RH pruža potporu BiH pri implementaciji NATO partnerskih ciljeva.

Vojno školovanje pripadnika Oružanih snaga (OS) BiH u RH najizraženiji je dio ukupne bilateralne suradnje.

MO RH ponudilo je MO BiH mogućnost izobrazbe i obuke časnika i dočasnika na Hrvatskom vojnom učilištu „Dr. Franjo Tuđman” za 11 polaznika u 2022. godini. Osim djelatnih vojnih osoba, MO BiH na poziv MO RH, svake godine upućuje do 10 kadeta koji u RH završavaju školovanje za prvostupnike na vojnim studijima „Vojno inženjerstvo i „Vojno vođenje i upravljanje”.

OS RH i OS BiH surađuju u području obuke za operacije potpore miru. Središte za međunarodne vojne operacije „Josip Briški” Raketije i Obučno središte za operacije potpore miru u Sarajevu, osim obuke polaznika razmjenjuju vojne instruktore na pojedinim tečajevima koji se provode u RH i BiH. Između ostalih, u organizaciji Ministarstva obrane Republike Hrvatske održani su tečajevi za ocjenjivanje postrojbi za sudjelovanje u međunarodnim operacijama i misijama za predstavnike zemalja članica Američko-jadranske inicijative A5, na kojima su sudjelovali i predstavnici BiH.

Razvijanje partnerstva s BiH u prevenciji sigurnosnih prijetnji ostvareno je potpisivanjem Tehničkog sporazuma 2021. godine kojim se olakšava međusobno povezivanje i suradnja operativnih središta u području upravljanja krizama, u slučajevima nastupa prirodnih i drugih katastrofa i nesreća. Na temelju toga Tehničkog sporazuma Oružane snage Republike Hrvatske pružile su **potporu sredinom lipnja 2022. u gašenju požara na području BiH.**

MO RH pomaže MO BiH i u procesu integracija u različite obrambene forume. Zahvaljujući petogodišnjem sponzorstvu OS RH, OS BiH primljene su u lipnju 2022. u članstvo organizacije „Odbor nacionalnih teritorijalnih zapovjednika” (The National Territorial Commanders Committee — NTCC) _tijelo za koordinaciju potpore zemlje domaćina i druga pitanja logističke potpore, za vrijeme hrvatskog predsjedanja ovom organizacijom, na sastanku zapovjednika NTCC-a u Splitu.

MO RH poseban naglasak stavlja na identifikaciju novih područja suradnje s ciljem doprinosa u razvoju sposobnosti i korištenju alata Europske unije kao što je Europski instrument mirovne pomoći, kojim je RH podržala nabavu nedostajuće opreme za potrebe bojne za razminiranje OS BiH.

OS RH tijekom 2022. su sudjelovale na vojnom hodočašću u Bobovcu u BiH, kao i u održavanju različitih vojnih proslava i obilježavanja obljetnica značajnih vojnih događaja u BiH.

U akademskoj godini 2022./2023., **na četverogodišnjim preddiplomskim sveučilišnim studijskim programima „Vojno vođenje i upravljanje” te „Vojno inženjerstvo” Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman” studira 13 studenata — kadeta Hrvata iz BiH.** Osim navedenoga, na drugim oblicima slijedno-rastućih vojnih izobrazbi časnika i dočasnika u okviru Hrvatskog vojnog učilišta, tijekom 2022. godine izobrazbe je uspješno završilo osam Hrvata (šest časnika i dva dočasnika). U tijeku je školovanje još šest Hrvata (pet časnika i jedan dočasnik) upisanih u školsku godinu 2022./2023.

MO RH za potporu Hrvatima iz BiH, kroz njihovo sudjelovanje na slijedno-rastućim vojnim izobrazbama časnika i dočasnika te studiranje na sveučilišnim vojnim studijskim programima, za 2022. godinu utrošilo je **1.580.000,00 kuna**.

Aktivnosti Ministarstva unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova (MUP) tijekom 2022. godine, u okviru međunarodne suradnje s Bosnom i Hercegovinom na političkoj i operativnoj razini, kontinuirano je poticalo načelo uključenosti pripadnika hrvatskog naroda s ciljem pozitivnog utjecaja suradnje na dobrobit hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, a time i daljnjeg jačanja odnosa Republike Hrvatske s Bosnom i Hercegovinom.

U nastavku je pregled najznačajnijih aktivnosti iz nadležnosti MUP-a tijekom 2022. godine, koje se odnose na pružanje potpore institucijama od posebnog značaja za Hrvate u Bosni i Hercegovini.

Projekt „Zajednički naponi u jačanju kapaciteta - zaštita granice uz poštovanje ljudskih prava“, koju zajednički provode Policijska akademija MUP-a i Savezna policijska akademija SR Njemačke. Projekt je započeo 2019. godine, a u sklopu njega se provodi obuka za pripadnike granične policije trećih država koje se nalaze duž zapadnobalkanske migrantske rute (Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Kosova, Sjeverne Makedonija, Srbije i Turske). Tijekom 2022. godine su održane ukupno tri obuke koje su završila 53 policijska službenika iz trećih zemalja.

Dana 29. rujna 2022. godine na Policijskoj akademiji „Prvi hrvatski redarstvenik“ potpisano je Pismo namjere između Savezne policijske akademije Savezne policije SR Njemačke i Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“ s ciljem razvijanja i jačanja partnerstva i međunarodne policijske suradnje u području razmjene znanja i iskustva. Svrha Pisma namjere je dogovor, te daljnji razvoj i podrška suradnji u području obuke policijskih službenika iz trećih zemalja (zapadni Balkan).

Regionalni program „Partner za obrazovanje“ je zajednički projekt Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država u RH i MUP-a te je započeo 11. ožujka 2013. godine. Ovom inicijativom želi se ojačati regionalna policijska suradnja, koristeći hrvatska iskustva u ispunjavanju kriterija za pristupanje Europskoj uniji, poboljšati razmjenu informacija i iskustava te pokrenuti regionalnu mrežu stručnjaka iz zemalja jugoistočne Europe: Bosne i Hercegovine, Srbije, Albanije, Kosova, Sjeverne Makedonije i Crne Gore. Policijska akademija „Prvi hrvatski redarstvenik“, kao edukacijski lider s odgovarajućim stručnim i infrastrukturnim kapacitetima, provela je tijekom 2022. godine u sklopu projekta devet modula u cilju jačanja suradnje između nacionalnih policija i državnih odvjetništava.

U sklopu obuka koje provodi Služba za cjeloživotno obrazovanje Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“, tijekom 2022. godine, suradnja se primarno očituje kroz razmjenu predavača i provođenje zajedničkih edukacija i obuka policijskih službenika iz Bosne i Hercegovine:

- tečaj prometne policije — tečaj realiziran tijekom 2022., osposobljavanje za vršenje očevida prometnih nesreća (osposobljena 4 policijska službenika iz BiH);
- tečaj specijalizacije iz protueksplozijske zaštite — tečaj realiziran od 4. listopada 2021. do 4. ožujka 2022. (sudjelovalo 2 policijska službenika iz BiH); tečaj koji je u tijeku od 3. listopada 2022. do 24. veljače 2023. (pohađaju 4 polaznika iz BiH);
- tečaj za kriminalističke tehničare — završen u prosincu 2022. (sudjelovalo 7 polaznika iz BiH).

Na bilateralnom sastanku 28. i 29. studenog 2022. u Mostaru, dogovorena je suradnja između Policijske akademije „Prvi hrvatski redarstvenik“ i Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova iz Mostara koja će se provoditi u: razmjeni predavača i trenera, organiziranju andragoške radionice Policijske akademije i Uprave za Ljudske potencijale MUP-a za predavače i instruktore Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova, pružanje pomoći Policijske akademije Agenciji za školovanje i stručno usavršavanje kadrova vezane za digitalizaciju i razvijanje platforme e-obrazovanja i implementiranju informacijsko-komunikacijskih tehnologije u obrazovne procese, te suradnji kroz aktivnost programa Erasmus+, u projektu razvoja zajedničkog kurikulumu na temu policijske taktike, uporabe sredstava prisile i pružanja prve pomoći. Početkom ožujka 2023. planiran je uzvratni posjet predstavnika Agencije Policijskoj akademiji, s ciljem razrade i dogovora za daljnju suradnju po gore navedenim zaključcima.

Služba posebnih kriminalističkih poslova MUP-a održala je tijekom 2022. godine sljedeće radne sastanke:

- od 1. do 4. studenog 2022. — radni sastanak na temu "Primjena posebne tehnike", na kojem su sudjelovali policijski službenici iz Bosne i Hercegovine (MUP RS);
- od 2. do 4. studenog 2022. — redovni „Regionalni radni sastanak jedinica za provođenje prikrivenih istraga“, na kojem su sudjelovali policijski službenici Bosne i Hercegovine (Državna agencija za istragu i zaštitu - SIPA i MUP RS);
- od 29. studenog do 2. prosinca 2022. — radni sastanak na temu „Ciljane potrage“, na kojem su sudjelovali policijski službenici Bosne i Hercegovine (MUP RS).

U sklopu priprema za obuku policijskih službenika Bosne i Hercegovine iz domene ciljanih potraga, koja će se održati tijekom svibnja 2023. u organizaciji TAIEX-a (Instrument Europske komisije za tehničku pomoć i razmjenu informacija), na kojoj su u ulozi predavača sudjelovali policijski službenici Republike Hrvatske i SR Njemačke, sudjelovali su i predstavnici Službe posebnih kriminalističkih poslova MUP-a RH.

Ravnateljstvo civilne zaštite MUP-a je 24. listopada 2022. održalo sastanak Stalnog mješovitog povjerenstva za provedbu Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara

Bosne i Hercegovine o suradnji u zaštiti od prirodnih i civilizacijskih katastrofa na kojem su razmijenjene informacije o razvoju u području upravljanja u katastrofama i novostima u području zakonodavstva.

Od 1. ožujka 2019., Ravnateljstvo civilne zaštite MUP-a je vodilo projekt „EU4 – Bolja civilna zaštita Bosne i Hercegovine - izgradnja kapaciteta i priprema Bosne i Hercegovine za Mehanizam civilne zaštite Europske unije”, koji je završio početkom studenog 2021. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosila je **1,5 milijuna eura**, a financiran je iz Instrumenta pretprijetne pomoći (IPA). U sklopu projekta održane su brojne aktivnosti, tijekom kojih su stručnjaci Ravnateljstva civilne zaštite pružili stručnu pomoć institucijama civilne zaštite Bosne i Hercegovine s primarnim ciljem smanjenja osjetljivosti i povećanja otpornosti na prirodne i tehničko-tehnološke katastrofe na svim razinama u Bosni i Hercegovini, što je jedna od ključnih pretpostavki za ulazak Bosne i Hercegovine u Mehanizam Unije za civilnu zaštitu. Projekt je postigao svoj cilj te je Bosna i Hercegovina krajem 2022. godine primljena u Mehanizam.

Aktivnosti Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije s ciljem daljnjeg jačanja položaja Hrvata u Bosni i Hercegovini, u okviru djelokruga provodilo je aktivnosti kroz **Program prekogranične suradnje** između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine u 2022. godini, za čije je provođenje bilo osigurano **9.100.000,00 kuna**.

U provedbi Programa u 2022. godini ugovoreno je 45 projekata ukupno vrijednih **9.100.000,00 kuna** s 93 korisnika, od kojih je **46 korisnika s programskog područja Bosne i Hercegovine**, a 47 korisnika s programskog područja Republike Hrvatske. Za korisnike s programskog područja Bosne i Hercegovine ukupno je ugovoreno **5.285.000,00 kuna**, dok je za korisnike s programskog područja Republike Hrvatske ugovoreno ukupno **3.815.000,00 kuna**.

Prihvatljive aktivnosti na Programu uključuju: upravljanje projektom, troškove promidžbe vidljivosti projekta, opremanje, izgradnju, nadogradnju, rekonstrukciju, obnovu, modernizaciju i adaptaciju u prihvatljivom tematskom području. Prihvatljiva tematska područja obuhvaćaju sljedeće kategorije:

1) socijalna/društvena:

- predškolske građevine (jaslice, dječji vrtići, male škole)
- školske građevine (osnovne škole, srednje škole, visoke škole, specijalne škole, školsko-sportske dvorane i igrališta)
- domovi za starije i nemoćne osobe
- građevine zdravstvene zaštite i socijalne zaštite

2) javna:

- građevine za zadovoljenje društvenih i kulturnih potreba (domovi kulture, društveni domovi, knjižnice, muzeji i slične građevine društvene namjene)

- dječja igrališta i igraonice
 - parkovi i trgovi u naseljima
 - druge građevine javne namjene (građevine javne uprave, sportske građevine, mrtvačnice)
- 3) komunalna:
- sekundarne (lokalne) vodovodne mreže za opskrbu pitkom vodom, uz uvjet da je sekundarna mreža spojena na vodoopskrbni sustav u funkciji
 - sustavi oborinske i fekalne odvodnje malog promjera uz uvjet daje sustav spojen na glavnu kanalizacijsku mrežu
 - nerazvrstane ceste i ulice u naseljima (uključujući male mostove, odvodnju prometnica, potporne i zaštitne zidove, kružne tokove)
 - nerazvrstane ceste izvan naselja
 - parkirališta, ugibališta i stajališta javnog prijevoza
 - nogostupi i biciklističke staze u/između naselja
 - plinske mreže i niskonaponske mreže
- 4) zaštita okoliša, energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije:
- sanacija klizišta i sprječavanje erozije
 - javna rasvjeta (proširenje mreže, zamjena postojeće rasvjete ekološki prihvatljivom)
 - povećanje energetske učinkovitosti građevina (poboljšanje fizikalnih svojstava zgrade: vanjska ovojnica, zamjena otvora i krovništa, poboljšanje sustava grijanja i hlađenja, uređenje kotlovnica)
 - punionice električnih vozila
- 5) gospodarska:
- pristupne ceste do postojećih poslovnih zona
 - komunalna infrastruktura (vodovod, odvodnja, energetske i komunikacijske mreže) do postojeće poslovne zone
 - prenamjena građevina u vlasništvu podnositelja za obavljanje gospodarskih aktivnosti
 - građevine namijenjene promociji i plasmanu lokalnog područja (tržnice, etno i tematske kuće i sl.)
 - infrastrukturne građevine u svrhu jačanja turističke ponude (šetnice, poučne staze, vidikovci, žičare, biciklističke staze izvan naselja, tematski parkovi, mala priobalna infrastruktura i sl.)
- 6) kulturna:
- građevine za pružanje usluga u zajednici (muzej, knjižnica, kulturno-umjetnička društva i sl.)
 - građevine sakralne namjene (crkva, kapela, samostan, pastoralni centar, Caritas, župni ured i sl.)

Aktivnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja

Suradnja u području vodnoga gospodarstva između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine odvija se na temelju Ugovora o uređenju vodnogospodarskih odnosa iz 1996. godine.

Radi ostvarivanja ciljeva Ugovora o uređenju vodnogospodarskih odnosa, osnovano je Povjerenstvo za vodno gospodarstvo Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine. U sklopu navedenog Povjerenstva djeluju tri potpovjerenstva:

1. Potpovjerenstvo za sliv Crnog mora,
2. Potpovjerenstvo za sliv Jadranskog mora,
3. Potpovjerenstvo za Regionalni odvodni sustav Komarna-Neum-Mljetski kanal.

Povjerenstvo se sastaje najmanje jednom godišnje, a potpovjerenstva sukladno planu rada odnosno prema potrebi. Do sada je održano 29 sjednica Povjerenstva, a posljednje, 29. zasjedanje održano je 6. prosinca 2022. u Sarajevu.

U okviru vodnogospodarske suradnje, a temeljem Ugovora o uređenju vodnogospodarskih odnosa, u srpnju 2015. godine u Brčkom je sklopljen Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o pravima i obvezama korištenja voda iz javnih vodoopskrbnih sustava presječenih državnom granicom. U okviru suradnje na presječenim sustavima moguće je sufinanciranje izgradnje zajedničkih objekata za sustave koji su zajednički građeni ili će biti zajednički građeni te sudjelovanje zainteresiranih stranaka u pokrivanju dijela troškova investicijskog održavanja zajedničkih objekata u odnosu na odobrenu količinu vode koja se može isporučiti.

Na temelju Ugovora o korištenju voda iz javnih i vodoopskrbnih sustava presječenih državnom granicom, isporučitelji vodnih usluga i nadležne jedinice lokalne samouprave obiju država čiji su sustavi javne vodoopskrbe presječeni državnom granicom, potpisuju provedbeni ugovor o isporuci/prihvaćanju vode.

Do sada je potpisano ukupno pet provedbenih ugovora i za iste su predsjednici Povjerenstva potpisali Odluke o odobravanju provedbenih ugovora. To su sljedeći provedbeni ugovori:

- Provedbeni ugovor o isporuci/prihvaćanju vode iz vodoopskrbnog sustava „Akumulacija Tribistovo” za naselja pograničnog dijela Općine Imotski (Gornji Vinjani, Gornji Proložac i Glavina Gornja) potpisan 22. prosinca 2017. između Primatelja (Grad Imotski, Vodovod Imotske krajine Imotski) i Isporučitelja (Općina Posušje, JP Vodovod Posušje);
- Provedbeni ugovor o isporuci/prihvaćanju vode za naselja pograničnog dijela Općine Ljubuški i to: Prolog (Barbiri) i Kašće (Šipovača), potpisan 22. prosinca 2017. između

Primatelja (Općina Ljubuški, Parkovi Ljubuški) i Isporučitelja (Grad Vrgorac, Komunalno Vrgorac);

- Provedbeni ugovor o isporuci/prihvatanju vode za naselja pograničnog dijela Općine Dubrovačko primorje i to: Imotica, Kazjerna, Topolo, Stupa, Ošlje, Smokovljani i Visočani potpisan 22. prosinca 2017. između Primatelja (Grad Dubrovnik, Općina Dubrovačko primorje, Općina Janjina, Općina Mljet, Općina Ston, Općina Trpanja, Općina Župa dubrovačka, Vodovod Dubrovnik) i Isporučitelja (Općina Neum, JP Komunalno Neum).
- Provedbeni ugovor o isporuci/prihvatanju vode iz regionalnog vodovoda „Josip Jović“ potpisan u svibnju 2018. godine između Primatelja (Općina Tomislavgrad, JKP Tomislavgrad, Grad Imotski, Vodovod Imotske krajine Imotski, Grad Trilj, Vodovod i odvodnja Cetinske krajine Sinj) i Isporučitelja (Hrvatske vode, Vodogradnja Tomislavgrad)
- Provedbeni ugovor o isporuci/prihvatanju vode za pogranični dio Općine Ravno, naselje Ivanica od 12. travnja 2019. između Isporučitelja - Grada Dubrovnika, Općine Dubrovačko primorje, Općine Janjine, Općine Mljet, Općine Ston, Općine Trpanj, Općine Župa dubrovačka i Vodovoda Dubrovnik d.o.o. i Primatelja - Općine Ravno i JKP Popovo Ravno. Istovremeno s navedenim Ugovorom za vodoopskrbu, između istih je stranaka potpisan i Sporazum o izgradnji sustava javne odvodnje naselja Ivanica Općine Ravno.

U tijeku je i usuglašavanje provedbenog ugovora za korištenje vode s izvorišta Doljani na teritoriju Bosne i Hercegovine između Grada Metkovića i Općine Čapljina uključujući njihove isporučitelje vodnih usluga.

U cilju zaštite voda u Neumskom zaljevu, Malostonskom zaljevu i Mljetskom kanalu, u Sarajevu je 21. srpnja 2004. sklopljen Ugovor između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o zajedničkom financiranju održavanja i pogona regionalnog odvodnog sustava Komarna – Neum - Mljetski kanal. U svrhu potpune funkcionalnosti regionalnog odvodnog sustava Komarna - Neum - Mljetski kanal, dio kojega je izgrađen krajem 80-tih godina 20. stoljeća, radi se na rješavanju pitanja odvodnje priobalnog dijela Općine Slivno, dijela aglomeracije Malostonski zaljev, izgradnjom sustava kolektora i crpnih stanica koji su dijelovi Regionalnog odvodnog sustava Komarna-Duboka-Repić-Klek-Neum-Ston-Mljetski kanal. Kako bi se osigurala funkcionalnost svih objekata Regionalnog odvodnog sustava s ciljem zaštite od onečišćenja priobalnog mora s kopna, potrebno je osigurati odgovarajuća sredstva i u narednim godinama.

Ostale aktivnosti odnose se prvenstveno na smanjenje rizika od poplava odnosno projekte zaštite od štetnog djelovanja voda te druga pitanja od značaja za vodno gospodarstvo, o čemu ugovorne strane redovito razmjenjuju informacije u okviru sastanaka Povjerenstva i pripadajućih potpovjerenstava.

Aktivnosti Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje nastavio je tijekom 2022. godine prioritetno rješavati **zahtjeve za ostvarivanje mirovinskih prava pripadnika borbenog sektora Hrvatskog vijeća obrane** (u daljnjem tekstu: HVO) i članova njihovih obitelji u skladu sa odredbama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (u daljnjem tekstu: ZOHBDR).

U određenom broju pojedinačnih predmeta pripadnika borbenog sektora HVO-a i članova njihovih obitelji Zavod je intenzivirao suradnju i neposrednu komunikaciju s Federalnim ministarstvom za pitanja branitelja i invalida Domovinskog rata s ciljem da se u upravni postupci pokrenuti u skladu s člancima Glave IX. ZOHBDR-a okončaju u primjerenom roku. Isto tako, u Zavodu su se svakodnevno tijekom 2022. godine održavali kolegiji na kojima se razmatrala pravna situacija u konkretnim predmetima te su se donosili zaključci, odnosno pružala se pravna pomoć područnim službama/uredima Zavoda o načinu postupanja u navedenim predmetima.

Iskorak u postupanju Zavoda postignut je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji koji je Stupio na snagu 31. srpnja 2021. Naime, bitna izmjena odnosi se na članak 141. stavak 2. u kojem se riječi: „uz ponovno vještačenje preostale radne sposobnosti” brišu. Navedena izmjena povoljnija je za podnositelja zahtjeva, ali i olakšava postupanje Zavodu jer više nije propisana obveza medicinskog vještačenja kada se postupak obnavlja na zahtjev stranke.

Aktivnosti Ministarstva financija

Carinska uprava Ministarstva financija je u 2022. godini aktivno surađivala s Upravom za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine u domeni olakšavanja prekograničnog robnog prometa i suzbijanju nezakonitih prekograničnih radnji. U tom cilju **sklopljena su dva Memoranduma o suradnji** i razmjeni informacija:

U veljači 2022. godine sklopljen je Memorandum o suglasnosti između Ministarstva financija Republike Hrvatske, Carinske uprave i Uprave za neizravno oporezivanje u Bosni i Hercegovini o međusobnoj razmjeni podataka. Cilj ovog memoranduma je ubrzanje zakonitog prekograničnog robnog prometa i suzbijanje nezakonitih prekograničnih pošiljki roba, kroz brzu razmjenu informacija za rizične pošiljke pojedinih graničnih prijelaza, po zahtjevu druge strane, ili samoinicijativno.

U prosincu 2022. godine potpisan je Memorandum o suglasnosti između Ministarstva financija Republike Hrvatske, Carinske uprave te Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine, i Uprave prihoda i carina Crne Gore, o elektroničkoj razmjeni podataka, koja treba omogućiti sustavnu razmjenu podataka o pošiljkama roba koje prometuju graničnim prijelazima između ovih država. Cilj ovog memoranduma je automatizirati i obuhvatiti

informacije o najvećem broju pošiljki roba koje prometuju preko graničnih prijelaza, u cilju ubrzanja prometa zakonitih pošiljki roba i učinkovitog suzbijanja prometovanja nezakonitih pošiljki i roba.

Aktivnosti Ministarstva mora, prometa i infrastrukture

Cestovna infrastruktura

U području cestovne infrastrukture suradnja se odvija na realizaciji nekoliko projekata cestovnog povezivanja:

- Most preko Save kod Gradiške, dio je buduće brze ceste, granica Mađarske - Virovitica - Okučani - granica BiH. Ukupna vrijednost izgradnje mosta i spojne ceste između Okučana i Gradiške procijenjena je na oko 65 milijuna eura.

- Dionica Okučani — granica BiH gradi se u tri faze:

Faza 1 - Međudržavni most preko rijeke Save kod Gradiške

Radovi su završeni u lipnju 2022. godine, a uporabna dozvola u prosincu 2022. Vrijednost izvedenih radova je 18.798.202,91 eura (Hrvatske ceste u ime RH su financirale 42 %).

Faza 2 - spojna brza cesta od graničnog mosta na rijeci Savi do čvora Novi Varoš, sa spojem na državnu cestu DC5 (duljine 4,07 km)

Radovi su u tijeku, a vrijednost ugovora je 37.966.582,21 eura bez PDV-a. Izvođače je najavio podnošenje zahtjeva za produljenje roka za pet mjeseci, odnosno do srpnja 2024. godine.

Faza 3 - brza cesta od Čvora Novi Varoš do postojećeg cestarinskog prolaza Okučani na autocesti A3 Bregana-Zagreb-Lipovac (duljine 3, 72 km).

Ishođena je građevinska dozvola u studenom 2022. Procijenjena vrijednost radova iznosi 12.245.000,00 eura. U tijeku je pokretanje postupaka nabave za radove i za usluge nadzora.

Suradnja se odvija i temeljem Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća Ministara BiH o održavanju i rekonstrukciji cestovnih mostova na državnoj granici, a koji je potpisan 29. rujna 2020. godine u Zagrebu:

1. Most u Brčkom/Gunji na M 14.1 BiH/ DC 214 RH, preko korita rijeke Save
2. Most kod Orašja/Županje na M 1.8 BiH/DC 55 RH, preko korita rijeke Save,
3. Most kod Šamca/Slavonskog Šamca na M 17 BiH/DC7 RH, preko korita rijeke Save
4. Most u Brodu/Slavskom Brodu na M 17.2 BiH/ DC53 RH, preko korita rijeke Save
5. Most kod Gradiške/Stare Gradiške na M 16 BiH/DC 5 RH, preko korita rijeke Save
6. Most kod Dubice/Jasenovca na M 14 BiH/DC47 RH, preko korita rijeke Save i Une
7. Most u Novom Gradu/Dvoru na M 4 BiH/DC 6 RH, preko korita rijeke Une
8. Most Kozarska Dubica/Hrvatska Dubica preko korita rijeke Une
9. Most kod Velike Kladuše/Maljevac preko rijeke Maljevac

10. Most u mjestu Tržačka Raštela, preko rijeke Korane.

Slijedom predmetnog Sporazuma uspostavljeno je Zajedničko radno tijelo, te su dovršeni razgovori vezani uz sklapanje novog Sporazuma o rekonstrukcijama postojećeg mosta na lokaciji GP Gunja-Brčko. Do sada su održana tri sastanka, prvi u listopadu 2020. u Brčkom, drugi u prosincu 2021. u Zagrebu te treći u listopada 2022. u Brčkom. Na trećem sastanku usuglašen je i parafiran tekst Sporazuma. Na istom sastanku usuglašen je i parafiran Dodatak Sporazumu između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća Ministara BiH o održavanju i rekonstrukciji cestovnih mostova na državnoj granici vezano za održavanje mosta Svilaj i mosta kod Gradiške preko rijeke Save. Za mostove kod Slavenskog Šamca / Šamca na DC7 RH / M 17 BiH i kod Županje / Orašja na DC 55 RH / M 1.8 BiH uspostavljen je neposredan kontakt predstavnika upravitelja mostova i obavljen preliminarni pregled kojim su evidentirana značajna oštećenja, te određeni prioriteti radova za 2023. godinu.

Zračni promet

Nacionalni zračni prijevoznik Croatia Airlines d.d. od 1996. do danas kontinuirano povezuje glavne gradove Republike Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Mrežom letova iz Zagreba omogućena je povezanost Sarajeva s Europom i svijetom. Na izravnoj međunarodnoj liniji Zagreb - Sarajevo tijekom 2022. godine, putnicima je bilo na raspolaganju 14 tjednih frekvencija. Croatia Airlines d.d. na liniji Zagreb - Sarajevo prevezla je 33 489 putnika. Nakon međunarodnog natječaja, u 2018. godini, Croatia Airlines d.d. potpisala je trogodišnji ugovor o obavljanju redovnog linijskog zračnog prijevoza na liniji Zagreb-Mostar. Zbog smanjene potražnje tijekom 2021. i 2022. godine nisu se ostvarili uvjeti za uspostavljanje redovne linije Zagreb — Mostar, ali je Croatia Airlines d.d. intenzivirala povezanost Mostara serijama charter letova na kojima je ukupno prevezeno 3 600 putnika.

Cestovni promet

U području cestovnog prometa, prijevoz putnika i tereta između dviju država i u tranzitu, obavlja se temeljem Ugovora o međunarodnom cestovnom prijevozu između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara BiH i zapisnika sa sastanaka Mješovite komisije, pri čemu je posljednji sastanak održan 28. i 29. svibnja 2019. u Zagrebu. U obavljanju prijevoza putnika, kako linijskog tako i povremenog, nema značajnih poteškoća.

Republika Hrvatska i Bosna i Hercegovina dobro su povezane redovnim autobusnim linijama, a postoji interes prijevoznika i za otvaranje novih linija.

Prijevoz tereta između dviju država i u tranzitu preko teritorija jedne i druge države obavlja se bez dozvola. Za obavljanje prijevoza tereta za i iz trećih država, na načelu uzajamnosti, razmjenjuje se godišnje 8 000 dozvola.

Aktivnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja

29. ožujka 2022. potpisan je Sporazum o međusobnoj suradnji između Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske, Središnjeg državnog ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Agencije za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih Republike Hrvatske, Agencije za odgoj i obrazovanje Republike Hrvatske, Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja Republike Hrvatske, Posavske županije - Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa, Županije Zapadnohercegovačke - Ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i športa, Hercegbosanske županije - Ministarstva znanosti, obrazovanja, kulture i športa, Županije Središnja Bosna - Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa, Zavoda za odgoj i obrazovanje Županije Zapadnohercegovačke i Zavoda za školstvo Hercegovačko-neretvanske županije.

Sukladno potpisanom Sporazumu održana su dva sastanka vezana uz stručno usavršavanje ravnatelja, učitelja i nastavnika u Bosni i Hercegovini na kojima su nazočili potpisnici Sporazuma. Prvi sastanak održan je u Zagrebu 14. listopada 2022. dok je drugi sastanak održan u Šibeniku 27. listopada 2022. godine.

Donesen je plan za stručno usavršavanje učitelja i nastavnika osnovnih i srednjih škola koji će se realizirati u četiri ciklusa:

1. ciklus održan je u Mostaru 10. i 11. listopada 2022. za ravnatelje osnovnih i srednjih škola,
2. ciklus održanje u Mostaru 25. i 26. studenoga 2022. za učitelje i nastavnike, 225 sudionika,
3. ciklus održan je u osnovnim i srednjim školama u ožujku 2023. za 225 sudionika,
4. ciklus održan je u osnovnim i srednjim školama u svibnju 2023. za 225 sudionika.

Prema hodogramu je vidljivo da će sve aktivnosti vezane uz implementaciju novih kurikuluma u obrazovni sustav u navedenim županijama biti održane u školskoj godini 2023./2024. godini.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja pruža financijsku **potporu programu integracije Sveučilišta u Mostaru**, izvođenju nastave i obrazovanju nastavnika Sveučilišta u Mostaru iz sredstava Državnoga proračuna Republike Hrvatske. U 2022. godini Sveučilištu u Mostaru je isplaćen ukupan iznos **od 1.061.782,00 eura**.

Suradnja visokih učilišta iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske provodi se u sklopu programa EU-a za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport Erasmus+.

Suradnja se provodi u sklopu dvije aktivnosti:

- a) mobilnost studenata i osoblja - u 2022. godini je 18 hrvatskih visokih učilišta ugovorilo suradnju s visokim učilištima u BiH, ukupne vrijednosti **331.912,00 EUR** čime je predviđeno financiranje 108 mobilnosti studenata i osoblja,
- b) projekti u sklopu kojih se jačaju kapaciteti visokih učilišta iz trećih država – trenutno se provodi jedan projekt u kojem sudjeluju ustanove i iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

Aktivnosti Ministarstva pravosuđa i uprave

Ministarstvo pravosuđa i uprave je i u 2022. godini nastavilo s aktivnostima s ciljem jačanja suradnje nadležnih institucija Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine vezano za učinkovito procesuiranje ratnih zločina te se intenzivirala suradnja u pogledu ustupa kaznenog progona, a značajan broj predmeta je ustupljen hrvatskim nadležnim tijelima za procesuiranje. Također, kroz postupak približavanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, Ministarstvo pravosuđa i uprave nastavlja upozoravati na nedostatke procesuiranja ratnih zločina u Bosni i Hercegovini i potrebu usklađivanja sa najvišim međunarodnim standardima.

Aktivnosti Ministarstva kulture i medija

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske je tijekom 2022. godine, putem Poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi RH sufinanciralo, među ostalim, i gostovanja hrvatskih kulturnih institucija i umjetničkih organizacija te kulturnih djelatnika i stručnjaka u Bosni i Hercegovini, kao i gostovanja iz Bosne i Hercegovine u Republici Hrvatskoj te u sklopu Javnog poziva za dodjelu potpora za poticanje književnog stvaralaštva redovito potpomaže hrvatskim književnicima u Bosni i Hercegovini.

Uzimajući u obzir navedeno, pri odabiru programa i projekata namijenjenih Bosni i Hercegovini vodi se računa kako je to zemlja s tri kulturne sfere, u kojoj su rođeni te živjeli i žive i djeluju značajni hrvatski umjetnici i književnici. Isto tako, svjesni smo da kulturna suradnja predstavlja meku moć, koja preko promicanja hrvatske kulture doprinosi i održavanju nacionalnog identiteta Hrvata koji tamo žive.

Stoga držimo da su svi programi i projekti koje sufinanciramo a održavaju se u Bosni i Hercegovini namijenjeni i tamošnjim Hrvatima, a ne samo oni koji su direktno nastali u suradnji s hrvatskom institucijom ili pojedincem iz Bosne i Hercegovine.

Na Javni poziva za dodjelu potpora za poticanje književnog stvaralaštva u 2022. godini Ministarstvo kulture i medija je odobrilo tromjesečnu potporu za književno-umjetnički rad u iznosu od **21.000,00 kuna (2.800,00 eura) Josipu Mlakiću**, hrvatskom književniku iz Bosne i Hercegovine.

Na Javni poziv za prijavu programa međunarodne kulturne suradnje 2022. pristiglo je 37 prijava programa suradnje s Bosnom i Hercegovinom a odobreno je 26 programa, u iznosu od **453.154,00 kuna (60.420,00 eura)**, od kojih za 10 možemo ocijeniti kako se odnose na realizaciju obveza Republike Hrvatske za Hrvate u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu u ukupnoj vrijednosti od **143.727,89. kn (19.075,97 eura)**.

Programi koje je sufinanciralo Ministarstvo kulture i medija u 2022. godini a namijenjeni su Hrvatima u Bosni i Hercegovini:

1. Gostujuća izložba: Mato Kaić - Svjetlopsi pod bosanskim nebom 1.459,95 eura
ETNOGRAFSKI MUZEJ U ZAGREBU - Mjesto održavanja: Zagreb
 2. Dani hrvatskog kazališta u BiH 1.990,84
Bjelovarsko kazalište - Mjesto održavanja: Vitez
 3. Razmjenjena predstava s HNK u Mostaru 1.858,12 eura
Kazalište Marina Držića iz Dubrovnika - Mjesto održavanja: Mostar i Dubrovnik
 4. Koncert Ansambla CELESTE: The Lamb /Jaganjče/Agnus 1.327,23 eura
Hrvatsko društvo Collegium pro arte - Mjesto održavanja: SARAJEVO, crkva sv. Ante .
 5. Međimurje na Livanjskom kulturnom ljetu” 1.327,23 eura
KUD „Mihovljan” - Mjesto održavanja: Livno
 6. Gostovanje FKU Primorska lijera na smotri folklora Hrvata u BiH 366,98 eura
Hrvatski sabor kulture - Mjesto održavanja: Mostar
 7. Gostovanja u BIH sa naslovima iz repertoara 929,06 eura
UO KD „Smješko“ - Mjesto održavanja: Neum, Livno, Tomislavgrad, Uskoplje, Grude, Čapljina, Mostar, Široki Brijeg
 8. Gostovanja Kazališta Moruzgva u Bosni i Hercegovini 2.156,75 eura
Umjetnička organizacija "Kazalište Moruzgva" - Mjesto izvođenja: Bihać, Čapljina, Čitluk, Mostar
 9. Gostovanje Kazališta Moruzgva u Poljskoj - prenamjena za Bosnu i Hercegovinu 2.223,11 eura
Umjetnička organizacija "Kazalište Moruzgva" - Mjesto izvođenja: Travnik i Mostar
 10. Izložba fotografija "1993." u BiH 2.017,39 eura
LIKARIJA d.o.o. Mjesto održavanja: Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine, Sarajevo,
- Javni poziv za dodjelu potpora za poticanje književnog stvaralaštva u 2022. godini
Tromjesečna potpora za književno-umjetnički rad u iznosu od **21.000,00 kuna (2.800,00 eura)**
Josipu Mlakiću.

Aktivnosti Ministarstva zdravstva

Na sjednici Vlade Republike Hrvatske 27. siječnja 2022. donesena je Odluka o dodjeli sredstava za poticaj za zdravstvo u Bosni i Hercegovini za 2022. godinu za suzbijanje epidemije bolesti COVID-19. U tu svrhu, putem Ministarstvo zdravstva, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar dodijeljeno je **40.000.000,00 kuna**.

Nadalje, tijekom 2022. godine iz proračuna Ministarstva zdravstva pružena je potpora za dva projekta s ciljem unapređenja i dostupnosti zdravstvene zaštite zdravstvenim ustanovama u Bosni i Hercegovini, u iznosu od **2.000.000,00 kuna**, kako slijedi:

1. Dom zdravlja Rama – ukupna vrijednost **1.000.000,00 kn** za nabavu medicinske opreme (ultrazvučni uređaj, stomatološka stolica, oprema za ortodonciju, autoklav) i vozilo za prijevoz pacijenata,
2. Dom zdravlja Novi Travnik ukupna vrijednost **1.000.000,00 kn** za nabavu medicinske opreme – digitalni mamograf.

Aktivnosti Ministarstva turizma i sporta

U 2022. godini, Ministarstvo turizma i sporta uspješno je surađivalo s Hercegovačko-neretvanskom županijom u BiH (dalje: HNŽ). Naime, 24. siječnja 2022. godine, ministrica turizma i sporta, dr.sc. Nikolina Brnjac i predsjednik Vlade Hercegovačko-neretvanske županije dr.sc. Nevenko Herceg razgovarali su o mogućnostima jačanja institucionalne suradnje kroz realizaciju konkretnih projekata kao što su stvaranje jedinstvenog turističkog proizvoda i zajedničke turističke ponude koja bi povezala jadransku obalu sa zaleđem, u širem hercegovačkom prostoru, s naglaskom na turistički potencijal i prepoznatljiva odredišta u HNŽ-u i njihovoj zajedničkoj strateškoj promociji.

Dodatnu podršku ovom projektu, ministrica turizma i sporta dala je 6. travnja 2022. godine kada je, uz posjet Sajmu turizma u Mostaru, sudjelovala i u radu konferencije usmjerene regionalnom povezivanju, odnosno „brendiranju“ turističke destinacije Južni Jadran — Dolina Neretve.

U pogledu sportske suradnje, Ministarstvo turizma i sporta redovito objavljuje natječaje za sufinanciranje sportskih manifestacija poput velikih sportskih natjecanja i poticanja lokalnog sporta i sportskih natjecanja na kojima su sudjelovali sportaši i ekipe iz BiH. Neka od tih natjecanja su Plazma Sportske igre mladih; WACT Zagreb 2022 – Hanžekovićev memorijal; Memorijal Ivana Ivančića, Zagreb, Europsko prvenstvo za seniore i seniorke u boksu do 22 godine; IJF Judo Grand Prix turnir u judu; Futsal Cup Zagreb 2022.; WKF Trening kamp za mlade; Svjetski kup i Liga za mlade; Ljeto u Brodu, rukomet u srcu; 10. Međunarodni rukometni memorijal "Zlatko Ivić-Čiva"; Međunarodni nogometni turnir pionira U 14 –

Međimurec 2022., Međunarodno atletske natjecanje AGRAM 2022., European Cup "Karlovac Open" 2022., 18. Međunarodni nogometni turnir za djecu "Prvi koraci 2022.", Međunarodni turnir u sjedećoj odbojci -"PRIJATELJSTVO 2022."

Također, Ministarstvo turizma i sporta podržava Sportske igre mladih kao najveću amatersku sportsku manifestaciju u Europi. Radom su započele 1996. godine u Splitu, a regionalno širenje započelo je osnivanjem Sportskih igara u BiH 2011. godine, uz preporuku EU, kao platforme za promicanje inkluzije i pomirenja svih naroda u BiH. U 27 godina postojanja u Hrvatskoj, 10 godina u Srbiji i 12 godina u BiH okupile su više od 2,5 milijuna djece i mladih. Na Sportskim igrama mladih u BiH u 2022. godini sudjelovalo je 60.000 djece i mladih. U 10 sportskih disciplina, organizirani su kvalifikacijski turniri, regionalni/županijski turniri, državna završnica u Sarajevu i međunarodna završnica u Splitu. Rad Igara u BiH podržava i veliki broj veleposlanika Igara, profesionalnih sportaša i dužnosnika kao što su Luka Modrić, Darijo Srna, Aleksander Čeferin, Johannes Hahn, Edin Džeko, Miralem Pjanić, Vedad Ibišević, Mirza Teletović, Džanan Musa, Nemanja Matić i dr.

Izvješće pripremljeno: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH

srpanj 2023.

